

CS

CS

CS

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 3.6.2010
KOM(2010)282 v konečném znění

ZPRÁVA KOMISE

Zpráva o politice hospodářské soutěže za rok 2009

SEK(2010)666

ZPRÁVA KOMISE

Zpráva o politice hospodářské soutěže za rok 2009

Úvod

1. První oddíl této zprávy podává přehled o tom, jak byly dále rozvíjeny a uplatňovány nástroje hospodářské politiky, konkrétně pravidla státní podpory, antimonopolní pravidla a pravidla týkající se spojování podniků. Druhý oddíl pojednává o tom, jak byly tyto a další nástroje použity ve vybraných odvětvích. Třetí oddíl obsahuje přehled o činnostech souvisejících se spotřebiteli vyvíjených v minulém roce. Čtvrtý oddíl se zaměřuje na spolupráci v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž a s vnitrostátními soudy a pátý oddíl pojednává o mezinárodních činnostech. V šestém oddíle je uveden stručný popis interinstitucionální spolupráce.
2. Podobně jako minulý rok obsahuje výroční zpráva o politice hospodářské soutěže kapitolu zaměřující se na téma, které je v oblasti politiky hospodářské soutěže považováno za zvlášť důležité. Tématem zvoleným pro tento rok je „politika hospodářské soutěže a finanční a hospodářská krize“.
3. Na základě toho je v letošní zprávě věnována zvláštní pozornost posouzení vnitrostátních opatření přijatých v reakci na finanční a hospodářskou krizi, které provedla Evropská komise, ať už se jedná o vnitrostátní režimy nebo opatření zaměřená na jednotlivé společnosti ve finančním sektoru. Podobně je zvláštní pozornost věnována také opatřením zavedeným podle dočasného rámce ke zmírnění účinků krize na reálnou ekonomiku. Žádost za tímto účelem předložil Evropský parlament ve svém návrhu usnesení o výroční zprávě o politice hospodářské soutěže za rok 2008, který se projednával v době dokončování této výroční zprávy o politice hospodářské soutěže¹.
4. Další informace jsou k dispozici v podrobném pracovním dokumentu útvarů Komise² a na internetových stránkách generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž³.
5. Lisabonská smlouva vstoupila v platnost dne 1. prosince 2009. Od té doby je číslování článků změněno. Co se týče antimonopolních pravidel, z článků 81, 82 a 86 Smlouvy o ES se staly články 101, 102 a 106 Smlouvy o fungování Evropské unie, přičemž příslušná ustanovení jsou v podstatě shodná. V celém tomto dokumentu jsou však ponechány odkazy na původní číslování, pokud se týkají řízení, která proběhla před 1. prosincem 2009. Podobně jsou ponechány původní odkazy na články Smlouvy o ES v oblasti státní podpory (články 87 až 89 Smlouvy o ES), pokud k příslušným procesním krokům došlo před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost.
6. Od 1. prosince 2009 se také Soud prvního stupně (SPS) jmenuje Tribunál. Výraz SPS je však v tomto sdělení ponechán u rozsudků přijatých před uvedeným datem.

¹ Návrh zprávy o zprávě o politice hospodářské soutěže za rok 2008 (2009/2173(INI)), Paní Sophia in 't Veld (zpravodajka – skupina ALDE – Nizozemsko).

² SEK(2010) 666.

³ http://ec.europa.eu/competition/index_en.html

TEMATICKÁ KAPITOLA: POLITIKA HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE A FINANČNÍ A HOSPODÁŘSKÁ KRIZE

Jaká byla dosud úloha politiky hospodářské soutěže v souvislosti s krizí?

7. Během roku 2009 čelila Evropská unie spolu se zbytkem světa výjimečně vážné finanční a hospodářské krizi. Byl to náročný rok pro hospodářství a podnikání i pro tvůrce politik. Vlády, centrální banky a finanční regulační orgány spolu s Evropskou komisí usilovně pracovaly, aby stabilizovaly finanční systém a zajistily, aby ke krizi tohoto typu v budoucnu znovu nedošlo. Tvůrci politik se také snažili navrhovat politiky, které by minimalizovaly dopad krize na reálnou ekonomiku.
8. Od začátku krize byly cíle Komise při uplatňování pravidel hospodářské soutěže dvojí. Zaprvé podporovat finanční stabilitu tím, že co nejrychleji poskytne právní jistotu záchranným opatřením, jež přijaly členské státy EU. Zadruhé zachovat rovné podmínky v Evropě a zajistit, aby vnitrostátní opatření nepřesouvala problémy na ostatní členské státy.
9. V počátečních fázích krize se členské státy skutečně rozhodly vložit do finančního sektoru velké částky státní podpory. Evropská komise se zapojila prostřednictvím své pravomoci dohlížet na státní podporu podle ustanovení Smlouvy, jež se týkají hospodářské soutěže. Od začátku krize hrála politika hospodářské soutěže a její prosazování podstatnou úlohu v zachování jednoho z nejvýznamnějších aktiv EU: vnitřního trhu.

Jakou politikou Komise zareagovala?

10. Od října 2008 do srpna 2009 přijala Komise čtyři sdělení, v nichž uvedla, jak bude uplatňovat pravidla o státní podpoře na vládní opatření za účelem pomoci finančnímu sektoru v souvislosti se současnou krizí. Dne 13. října 2008 Komise přijala pokyn k uplatňování pravidel pro státní podporu na režimy státní podpory a individuální pomoci finančním institucím (sdělení o bankovníctví)⁴. Tento pokyn byl vydán v návaznosti na kolaps skupiny Lehman Brothers dne 15. září 2008, na potřeby při záchraně důležitých subjektů na trhu, jako jsou Fortis, Dexia, Bradford & Bingley a Hypo Real Estate, a na oznámení o finanční podpoře bank nebo o režimech záruk ze strany členských států, například Dánska a Irsko.
11. Komise se musela zabývat množstvím oznámení o nouzových opatřeních podpory přijatých členskými státy. Reagovala ve velmi krátkých lhůtách, přičemž pověřila příslušnými úkoly vysoce motivovaný personál převedený z jiných funkcí a dočasně najala i nové pracovníky.

Rekapitalizace bank

12. Ve snaze čelit krizi určily členské státy různé typy řešení, od režimů založených na zárukách až po rekapitalizaci. Proběhla důkladná jednání s Evropskou centrální

⁴ Sdělení Komise – [Použití pravidel pro poskytování státní podpory na opatření přijatá ve vztahu k finančním institucím v souvislosti se současnou globální finanční krizí](#). (Úř. věst. C 270, 25.10.2008, s. 8).

bankou a členskými státy a dne 5. prosince 2008 Komise přijala sdělení o rekapitalizaci⁵.

13. Sdělení o rekapitalizaci rozlišuje mezi bankami, které jsou v zásadě zdravé, a bankami v problémech. Stanoví zásady pro hodnocení kapitálových injekcí, které představují podporu. Po bankách v problémech, kterým hrozí platební neschopnost, by mělo být logicky požadováno placení vyšších úrokových sazeb za obdrženou pomoc od státu a byly by také pod přísnějším dohledem. Banky v problémech, které obdržely podporu, se musí restrukturovat, aby obnovily svou dlouhodobou životaschopnost.
14. Sdělení o bankovníctví i sdělení o rekapitalizaci umožnila zachovat finanční stabilitu a snížit omezení dostupnosti úvěrů a zároveň udržet narušení hospodářské soutěže na co nejnižší úrovni. Prokázalo se zejména, že rekapitalizační opatření byla nezbytná pro poskytnutí dostatečné kapitálové základny bankám, aby mohly i nadále plnit svou úlohu půjčovatele reálné ekonomice. Předpokládaná úroveň protiplnění za státní kapitál v kombinaci s mechanismy zvyšování úroků v použitých režimech a jednotlivých opatřeních zároveň zajišťuje, aby byl tento kapitál splacen, co nejdříve to hospodářské okolnosti dovolí.
15. Od října 2008 do 31. prosince 2009 Komise schválila režimy záruk pro 12 členských států⁶. Sedm členských států zavedlo čistě rekapitalizační režimy⁷, zatímco sedm členských států navrhlo smíšené nebo celostní režimy⁸. Španělsko, Slovensko, Spojené království, Maďarsko a Německo také zavedly další formy režimů podpory.
16. Co se týče podpory jednotlivým subjektům, v roce 2009 Komise schválila rekapitalizační a další podpůrná opatření pro 29 subjektů⁹.

V případě rekapitalizace banky Commerzbank (CoBa)¹⁰ Komise schválila podporu ve formě nového kapitálu ve výši 18 miliard EUR od německé vlády na základě kvalitního podnikatelského plánu restrukturalizace. Předložený podnikatelský plán se zaměřuje na jádro podnikání CoBa, jmenovitě na bankovní služby drobným klientům a firmám, a to také ve střední a východní Evropě. Činnost banky v oblasti volatilních investic se omezí a činností zaměřených na obchodní nemovitosti se banka zbaví. Plán předpokládá rozsáhlé divestice (ve výši 45 % současné bilanční sumy CoBa) a pozastavení vyplácení dividend a úroků. Aby se omezilo narušení hospodářské soutěže, bude se na CoBa vztahovat všeobecný tříletý zákaz akvizic finančních institucí nebo jiných potenciálně konkurenčních podniků. Plán navíc zakazuje nabízet nejnižší ceny v porovnání se třemi největšími konkurenty CoBa na těch trzích nebo u těch produktů, kde její podíl na trhu přesahuje 5 %. Komise konstatovala, že předložený podnikatelský plán pravděpodobně obnoví dlouhodobou životaschopnost banky.

Znehodnocená aktiva

⁵ [Sdělení Komise – Rekapitalizace finančních institucí](#) během současné finanční krize: omezení podpory na nezbytné minimum a záruky proti neoprávněnému narušení hospodářské soutěže. (Úř. věst. C 10, 15.1.2009, s. 2).

⁶ Kypr, Dánsko, Finsko, Irsko, Itálie, Lotyšsko, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Slovensko, Španělsko a Švédsko.

⁷ Dánsko, Finsko, Francie, Itálie, Polsko, Portugalsko a Švédsko.

⁸ Německo, Spojené království, Řecko, Rakousko, Polsko, Maďarsko a Slovensko.

⁹ ING, KBC, Parex Banka, Anglo Irish Bank, Bank of Ireland, Allied Irish Bank, Fortis, Dexia, Nord LB, IKB, Kaupthing Bank Finland, Ethias, SdB, Banco Privado Portugues, Hypo Real Estate, WestLB, Fionia, HSH Nordbank, Hypo Tirol, LBBW, Kaupthing Luxemburg, Caisse d'Epargne/Banque Populaire, Lotyšská hypoteční banka, Northern Rock, Commerzbank, Lloyds Banking Group, BAWAG, Hypo Group Alpe Adria a RBS.

¹⁰ [IP/09/711](#).

17. Přestože rekapitalizační režimy byly zavedeny v mnoha členských státech, počátkem roku 2009 investoři nevykazovali žádné známky, že mají k tomuto systému důvěru. Bankovní záruky a rekapitalizace se nepromítly do úvěrů proudících do hospodářství, nadále panovala nejistota ohledně nezveřejněných ztrát u aktiv, která ztratila svou hodnotu. Tváří v tvář této situaci některé členské státy navrhly „režimy ochrany aktiv“. Vláda Spojeného království předložila návrh ochranného režimu v hodnotě 500 miliard GBP, zatímco nizozemská vláda oznámila ochranu aktiv v hodnotě 40 miliard USD pro ING.
18. Dne 25. února 2009 Komise po podrobných jednáních s členskými státy přijala sdělení o nakládání se znehodnocenými aktivy v bankovním sektoru Společenství („Sdělení o znehodnocených aktivech“)¹¹. Sdělení o znehodnocených aktivech reagovalo na vzrůstající shodu ohledně potřeby řešit základní příčiny krize, kterými jsou tzv. toxická aktiva v bilancích bank. V uvedeném sdělení Komise stanovila, jak bude posuzovat opatření na záchranu aktiv finančních institucí podle pravidel státní podpory. Vnitrostátní režim záchranu znehodnocených aktiv schválený Komisí má dosud jen Německo.
19. Uvedené sdělení je založeno na zásadách transparentnosti a zveřejňování údajů, na přiměřeném rozdělení zátěže mezi stát a příjemce podpory a na řádném ocenění aktiv na základě jejich skutečné ekonomické hodnoty. Vzhledem k tomu, že správné ocenění aktiv je velmi složité, se Komise rozhodla požádat odborníky, aby provedli ocenění nezávisle. Tito odborníci byli vybráni na základě rámcové smlouvy vyplývající z nabídkového řízení.

Dne 12. května Komise schválila doplňková opatření podpory pro Fortis Bank a Fortis Holding¹². Doplňková podpora od belgického státu a lucemburského státu byla výsledkem změn dohody mezi Fortis Holding, BNP Paribas, Fortis Bank a belgickými a lucemburskými orgány. Součástí balíčku opatření bylo vyvedení určitých znehodnocených aktiv z Fortis Bank. V souladu se sdělením o znehodnocených aktivech kryje Fortis Bank významnou část ztrát, jelikož cena, kterou belgický stát uhradil za nákup strukturovaných úvěrů nebo za příslušnou záruku, je podstatně nižší než jejich skutečná ekonomická hodnota. Aby nedošlo k možnému narušení hospodářské soutěže, společnost Fortis se také zavázala, že nebude expandovat prostřednictvím akvizic na bankovním trhu v Belgii a Lucembursku.

Anticipativní přístup k restrukturalizaci

20. Postupně se Komise začala zabývat střednědobým horizontem a způsobem, jakým by příjemci podpory mohli začít splácet vypůjčené peníze a postavit se na vlastní nohy. Dne 14. srpna tudíž Komise přijala sdělení o návratu k životaschopnosti a hodnocení restrukturalizačních opatření ve finančním sektoru v současné krizi podle pravidel pro státní podporu („sdělení o restrukturalizaci“)¹³.
21. Sdělení o restrukturalizaci odráží skutečnost, že Komise myslí i na budoucnost po skončení současné krize, s životaschopným bankovním sektorem. Stanoví zásady platné pro ty příjemce podpory, kteří nepotřebovali jen krátkodobou podporu na záchranu, nýbrž podporu na provedení strukturálních změn svých modelů podnikání.

¹¹ [Sdělení Komise o nakládání se znehodnocenými aktivy v bankovním sektoru Společenství](#) (Úř. věst. C 72, 26.3.2009, s. 1).

¹² [IP/09/743](#).

¹³ [Sdělení Komise „Návrat k životaschopnosti a hodnocení restrukturalizačních opatření ve finančním sektoru v současné krizi podle pravidel pro státní podporu“](#) (Úř. věst. C 195, 19.8.2009, s. 9).

22. Sdělení zachovává hlavní principy zásad Společenství o podpoře na záchranu a restrukturalizaci podniků ve finančních obtížích, ale je přizpůsobeno mimořádným hospodářským okolnostem finanční krize. Přístup Komise k restrukturalizaci zahrnuje splnění několika podmínek. Banky, které se musí restrukturalizovat, musí zaprvé doložit, že dokáží obnovit svou dlouhodobou životaschopnost bez pomoci státu. Zadruhé musí přispívat na náklady restrukturalizace (sdílení nákladů). Zatřetí musí přijmout opatření k omezení narušení hospodářské soutěže, a to buď ve formě divestic na klíčových trzích nebo ve formě snížení bilanční sumy.
23. Výše uvedené zásady přispívají k řešení otázky morálního hazardu. Aby nedocházelo k odměňování rizikového chování, které se vyskytlo v minulosti, sdělení objasňuje, že bude požadováno odpovídající splacení poskytnuté podpory, a ukládá dočasná omezení na výplatu kupónů a dividend držitelům obligací a akcionářům. Aby byla jakákoli podpora slučitelná se Smlouvou, jsou nezbytná tzv. „na míru šitá“ opatření přizpůsobená konkrétním podmínkám, která omezí narušení hospodářské soutěže způsobená podporou a která jsou určena především relativním nebo absolutním rozsahem podpory a pozicí příjemce na příslušných trzích. Plány restrukturalizace byly schváleny mimo jiné pro Commerzbank, ING, RBS, Lloyds' Banking Group a KBC, zatímco mnoho dalších se v současnosti posuzuje v rámci formálních vyšetřovacích řízení.

Dne 18. listopadu Komise schválila plán restrukturalizace a mechanismus na podporu nelikvidních aktiv nizozemské banky ING¹⁴. Na základě oznámeného plánu restrukturalizace ING uhradí významnou část nákladů na restrukturalizaci, obnoví se její dlouhodobá obchodní životaschopnost a podpora nepovede k neoprávněnému narušení hospodářské soutěže. Plán restrukturalizace předpokládá, že ING sníží svůj rizikový profil a složitost svých operací a časem odprodá své pojistné aktivity. ING také podle podrobného harmonogramu, na který bude dohlížet příslušný pověřenec, vyčlení svoji obchodní jednotku (Westland Utrecht Hypotheekbank (WUH) / Interadvies), aby se zvýšila hospodářská soutěž na nizozemském trhu retailového bankovníctví.

Finanční krize však nebyla jen o státní podpoře

24. V důsledku finanční a hospodářské krize také vznikly problémy v rámci pravidel EU týkajících se spojování podniků a antimonopolních pravidel. Z věcného hlediska bylo důležité udržet důsledné uplatňování pravidel týkajících se spojování podniků a antimonopolních pravidel, aby byla zachována konkurenceschopnost evropského podnikání a usnadnilo se překonání krize.
25. V důsledku finanční krize musela Komise řešit složité otázky soudní příslušnosti související s nařízením ES o spojování. Skutečně vyvstaly otázky, zda je podle nařízení o spojování nutno znárodnění finančních institucí oznamovat Komisi. To záviselo na tom, zda znárodněný subjekt zůstane či nezůstane hospodářskou jednotkou s nezávislou rozhodovací pravomocí, nebo zda lze mít za to, že takový znárodněný subjekt tvoří součást jednoho hospodářského subjektu s jinými státem ovládanými podniky.
26. Většinou Komisi stačilo, že holdingové uspořádání zajišťuje nezávislost a že tedy nedochází ke spojování. V případě německé banky Hypo Real Estate¹⁵ však bylo nutno oznámit spojení.

¹⁴ [IP/09/1729](#).

¹⁵ Věc COMP/M.5508 SOFFIN/Hypo Real Estate.

27. Hospodářská krize neměla podstatný dopad na politiku a praxi Komise, co se týče závazků v případech spojování podniků. Strukturální závazky a především odprodeje zůstaly nejhodnějším typem nápravných opatření, aby se natrvalo zabránilo vzniku obav z ohrožení hospodářské soutěže, které by se v souvislosti se spojením mohly objevit. V některých případech Komise při posuzování žádosti o prodloužení lhůty pro provedení nápravného opatření zohlednila skutečnost, že ve stávajícím hospodářském klimatu je obtížné nalézt kupce. Podobně se prokázalo, že postupy Komise týkající se spojování podniků jsou účelné, a to i za obtížných hospodářských podmínek. Komise zejména udělila šest výjimek z povinnosti pozastavit provádění zamýšlených opatření v řadě naléhavých případů v souvislosti se stávajícím hospodářským klimatem, třebaže tak učinila zcela v souladu se zavedenou a přísnou praxí.
28. V antimonopolní oblasti byla Komise vyzvána, aby zvažila argumenty týkající se obtíží, které mají podniky při placení pokut, jež jim Komise udělila podle antimonopolních pravidel. Komise pečlivě přezkoumala podmínky týkající se „neschopnosti zaplatit“. Tyto podmínky jsou splněny jen tehdy, pokud by zaplacení celé částky pokuty nenapravitelně ohrozilo hospodářskou životaschopnost dotyčného podniku a způsobilo by, že jeho aktiva by ztratila veškerou svou hodnotu. V souladu s touto zásadou Komise posoudila jednotlivé žádosti případ od případu. Tvrzení, že podnik není schopen zaplatit, bylo přijato v případě tepelných stabilizátorů, což vedlo k podstatnému snížení pokuty.

A krize také zasáhla reálnou ekonomiku

29. Jak banky snižovaly zadluženost a byly mnohem méně než v předešlých letech ochotné podstupovat riziko, začaly mít podniky obtíže s přístupem k úvěrům. V rámci své reakce Komise v lednu 2009 přijala „dočasný rámec Společenství pro opatření státní podpory zlepšující přístup k financování za současné finanční a hospodářské krize“¹⁶. Tento dočasný rámec (použitelný až do konce roku 2010) poskytuje členským státům další možnosti řešení dopadů omezování úvěrů na reálnou ekonomiku.
30. Dočasný rámec tvořil součást širší reakce Komise na hospodářskou krizi: Plánu evropské hospodářské obnovy, přijatého v listopadu 2008, který byl schválen Evropskou radou. V souvislosti s finanční krizí Komise v dubnu 2009 dočasný rámec upravila¹⁷, aby členským státům poskytla další možnosti, jak řešit dopady omezování úvěrů na reálnou ekonomiku. Upravený rámec zohledňuje různou úroveň zajištění (zejména u kategorií s nízkým ratingem) při výpočtu přípustné rizikové premie. V říjnu Komise přijala změnu rámce, aby umožnila poskytnutí oddělené slučitelné nižší částky podpory ve výši 15 000 EUR pro zemědělce¹⁸. A konečně v prosinci byl

¹⁶ Úř. věst. C 83, 7.4.2009, s. 1. Komise uplatňuje dočasný rámec od 17. prosince 2008, což je datum, kdy v zásadě odsouhlasila jeho obsah.

¹⁷ Sdělení Komise – Změna dočasného rámce Společenství pro opatření státní podpory zlepšující přístup k financování za současné finanční a hospodářské krize – přijaté dne 25. února 2009.

¹⁸ Sdělení Komise, kterým se mění dočasný rámec Společenství pro opatření státní podpory zlepšující přístup k financování za současné finanční a hospodářské krize (Úř. věst. C 261, 31.10.2009, s. 2).

rámec pozměněn tak, aby ještě více usnadnil přístup k finančním prostředkům zejména v členských státech s nízkými pracovními náklady¹⁹.

31. Dočasný rámec se zaměřuje na dva cíle: zaprvé nadále udržet přístup podniků k finančním prostředkům (například tím, že členským státům povolí poskytovat státní záruky za půjčky se sníženými prémiemi nebo subvencované úroky u půjček a příspěvky ve výši až 500 000 EUR na podnik) a zadruhé podněcovat podniky, aby nadále investovaly do udržitelné budoucnosti (například tím, že povoluje subvencované půjčky na vývoj ekologicky šetrných výrobků). Kromě výše uvedených nových opatření podpory zahrnuje dočasný rámec i přechodné přizpůsobení stávajících pokynů jako zjednodušení pravidel o krátkodobém pojištění vývozních úvěrů a zvýšení stropů pro investice rizikového kapitálu.
32. Do 31. prosince 2009 Komise schválila 79 opatření v 25 členských státech zaměřená na stabilizaci podniků a pracovních míst v reálné ekonomice²⁰.
33. Dočasný rámec je horizontální nástroj, který členským státům umožnil podporovat všechna odvětví hospodářství zasažená krizí včetně automobilového průmyslu. Dočasný rámec byl k podpoře automobilového průmyslu široce využíván. Stejně jako jakékoli jiné odvětví může automobilový průmysl využívat podporu ve výši až 500 000 EUR na podnik na příští dva roky (malé částky podpory), státní záruky na půjčky, subvencované půjčky (včetně půjček zvlášť určených pro výrobu ekologicky šetrných automobilů) a usnadněný přístup k rizikovému kapitálu pro malé a střední podniky. Některá z opatření stanovených dočasným rámcem jsou zvlášť významná pro automobilový průmysl, jelikož umožňují financovat projekty vývoje vozidel s nízkými emisemi.
34. Komise schválila podporu pro ekologicky šetrné výrobky oznámenou Francií, Spojeným královstvím, Španělskem, Německem a Itálií²¹. Kromě toho řada členských států včetně Francie, Spojeného království, Německa, Belgie (vlámské oblasti) a Rumunska zavedla režimy záruk a/nebo subvencovaných půjček, které může automobilový průmysl využívat (stejně jako jiná průmyslová odvětví)²². Například subvencovanou půjčku ve výši 1,5 miliardy EUR poskytlo Německo společnosti Opel po vyhlášení konkurzu na její mateřskou společnost General Motors²³, zatímco Francie poskytla jak společnosti Renault, tak společnosti PSA subvencované půjčky ve výši 3 miliard EUR²⁴. V červnu navíc Komise schválila státní záruku oznámenou Švédskem na půjčku od EIB pro společnost Volvo Cars²⁵.

¹⁹ Sdělení Komise, kterým se mění dočasný rámec Společenství pro opatření státní podpory zlepšující přístup k financování za současné finanční a hospodářské krize (Úř. věst. C 303, 15.12.2009, s. 6).

²⁰ Vyjma dočasných opatření v odvětví zemědělství.

²¹ N11/2009 (Francie), N72/2009 (Spojené království), N140/2009 (Španělsko), N426/2009 (Německo), N542/2009 (Itálie).

²² Viz například N23/2009 (Francie), N71/2009 (Spojené království), N27/2009 (Německo), N117/2009 (vlámská oblast Belgie), N286/2009 (Rumunsko) – režimy záruk; N38/2009 (Německo), N15/2009 (Francie), N257/2009 (Spojené království) – režimy subvencovaných půjček.

²³ Viz http://www.bundesregierung.de/nn_774/Content/DE/Artikel/2009/11/2009-11-26-opel.html

²⁴ Viz <http://www.gouvernement.fr/gouvernement/automobile-le-plan-d-aide-en-chiffres>

²⁵ Věc N 80/2009: společnost Volvo Cars, dceřiná společnost firmy Ford, požádala o půjčku ve výši 200 milionů EUR od EIB na projekt výzkumu a vývoje ekologicky šetrných technologií v celkové hodnotě 2 miliard EUR. Schválení půjčky EIB bylo podmíněno obdržetím státní záruky za tuto půjčku.

35. A konečně, podle dočasného rámce měly členské státy poskytnout Komisi do 31. října zpětnou vazbu o jeho provádění a účinnosti při obnovení funkcí bank v oblasti poskytování půjček a při podpoře podniků²⁶. Komise vypracovala dotazník, který byl zveřejněn na internetových stránkách generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž, aby získala také připomínky od zúčastněných stran. Obecně považovaly členské státy dočasný rámec za užitečný nástroj, který podnikům poskytl důležitou podporu. Potvrdily, že podniky mají stále potíže s přístupem k finančním prostředkům, a proto je pokračování dočasného rámce během roku 2010 oprávněné. Členské státy prováděly hlavně opatření spočívající v možnosti poskytnout podporu 500 000 EUR na podnik a také poskytovaly subvencované záruky.

Případy poskytnutí státní podpory a příslušné náklady

36. V době od října 2008 do 31. prosince 2009 Komise přijala 73 rozhodnutí týkajících se 33 režimů a 68 rozhodnutí o jednotlivých opatřeních pro 38 bank. Těchto 141 rozhodnutí se týká celkem 21 členských států. Z důvodu naléhavosti byla některá z těchto rozhodnutí přijata ze dne na den, aby se zamezilo dominovému efektu a zásadnímu zhroucení finančního systému EU.
37. Od října 2008 do konce roku 2009 Komise schválila opatření státní podpory pro finanční instituce v celkové hodnotě 3,63 bilionu EUR (což odpovídá 29 % HDP EU-27).
38. Co se týče reálné ekonomiky, do 31. prosince 2009 Komise schválila 79 opatření státní podpory v 25 členských státech. Z těchto opatření se 18 týkalo záruk, 11 krátkodobého pojištění vývozních úvěrů, devět půjček se sníženým úrokem, šest rizikového kapitálu a pět půjček se sníženým úrokem na ekologicky šetrné výrobky. Velký počet schválených opatření (30) se týkal poskytnutí až 500 000 EUR na podnik.
39. Srovnávací přehled státních podpor z podzimu 2009 ukazuje, že celkový objem podpory stoupl v roce 2008 v důsledku finanční a hospodářské krize z přibližně 0,5 % HDP na 2,2 % HDP neboli 279,6 miliard EUR. Podpora související s krizí představovala zhruba 1,7 % HDP neboli 212,2 miliard EUR a týkala se pouze pomoci finančním institucím²⁷. Podporu reálné ekonomice podle dočasného rámce začaly členské státy provádět teprve v roce 2009. Po odečtení opatření k řešení krize dosáhla celková podpora v roce 2008 výše 0,5 % HDP neboli 67,4 miliardy EUR, což je podobná úroveň jako v roce 2007 a v předchozích letech. Podpora směřovala hlavně na horizontální cíle společného zájmu (průměrně 88 %), z nichž regionální podpora, podpora výzkumu a vývoje a podpora na ochranu životního prostředí představovala asi dvě třetiny, zatímco podpora na záchranu a restrukturalizaci klesla.

Dne 5. května 2009 Komise schválila oznámenou záruku, z toho 90 % podle dočasného rámce a 10 % bez podpory, jelikož poplatek za tuto část odpovídal výši běžné na trhu.

²⁶ Viz bod 6 sdělení Komise – Dočasný rámec Společenství pro opatření státní podpory zlepšující přístup k financování za současné finanční a hospodářské krize (Úř. věst. C 16, 21.1.2009, s. 1).

²⁷ Maximální objem opatření schválených Komisí, jež členské státy přijaly v roce 2008 ke stabilizaci finančních trhů, činil 3,361 bilionu EUR. Podle výročních zpráv předložených členskými státy provedly členské státy opatření v nominální hodnotě 958 miliard EUR. Podle prvních odhadů prvek státní podpory v rámci podpůrných opatření přijatých v roce 2008 – poskytující přibližnou představu o výhodách poskytnutých státem finančním institucím, které jsou příjemci podpory – činil 212,2 miliardy EUR.

Přestože čísla za rok 2009 dosud nejsou k dispozici, nepředpokládá se, že by se objem a podíl nefinanční podpory v roce 2009 dramaticky změnil.

Závěr

40. Není žádných pochyb o přínosech státní podpory poskytované odvětví bankovníctví a pojišťovnictví. Vložená likvidita zabránila rozkladu finančního systému a přispěla ke znovuotevření trhů, poskytla více finančních prostředků reálné ekonomice a pomohla finančním trhům dosáhnout normálnějšího tržního fungování. V této krizové situaci pomohla politika hospodářské soutěže podpořit finanční stabilitu a vytvořila správné podmínky pro stabilní finanční trhy v krátkodobém i dlouhodobém horizontu. Včasný zásah Komise také omezil důsledky úvěrové krize pro reálnou ekonomiku. Stejně důležitá je i skutečnost, že použití pravidel hospodářské soutěže pomohlo ochránit peníze daňových poplatníků.
41. Politika hospodářské soutěže není statická a strnulá, nýbrž zohledňuje měnící se hospodářskou realitu. Tato kombinace pevných zásad s pružnými postupy umožnila, že politika hospodářské soutěže a zejména státní podpora hrají ve finančním systému a reálné ekonomice EU konstruktivní a stabilizující úlohu.

1 NÁSTROJE

1.1 Kontrola státní podpory

1.1.1. Stanovení a uplatňování pravidel

42. Provádění akčního plánu pro státní podpory²⁸ pokračovalo v roce 2009 přijetím pokynů ohledně podpory na vzdělávání²⁹ a ohledně podpory ve prospěch zdravotně postižených a znevýhodněných pracovníků³⁰. Byly také přijaty pokyny k hloubkovému posuzování regionální podpory pro velké investiční projekty³¹. Zásady uvedené v těchto pokynech byly poprvé uplatněny ve věci Dell Poland³², kde Komise konstatovala, že investiční projekt společnosti Dell na vybudování výrobního závodu v Lodži významně přispěje k regionálnímu rozvoji a že tyto přínosy převažují nad případnými potenciálně nepříznivými účinky na hospodářskou soutěž.
43. Komise také prostřednictvím odpovědí na 16 dotazů položených v rámci Interaktivní informační služby³³ objasnila několik aspektů uplatňování balíku služeb obecného hospodářského zájmu.
44. Komise prodloužila platnost kritérií pro posuzování státní podpory obsažených ve sdělení o filmu z roku 2001³⁴ až do 31. prosince 2012³⁵.

²⁸ Akční plán pro státní podpory – Cílenější státní podpory a jejich nižší počet: plán pro reformu státní podpory v letech 2005–2009 (KOM(2005) 107 v konečném znění, 7.6.2005).

²⁹ Sdělení Komise – Kritéria pro analýzu slučitelnosti státních podpor na vzdělávání podléhajících individuální oznamovací povinnosti (Úř. věst. C 188, 11.8.2009, s. 1).

³⁰ Sdělení Komise – Kritéria pro analýzu slučitelnosti státních podpor na zaměstnávání znevýhodněných a zdravotně postižených pracovníků podléhajících individuální oznamovací povinnosti (Úř. věst. C 188, 11.8.2009, s. 6).

³¹ Sdělení Komise o kritériích pro podrobné posouzení regionální podpory pro velké investiční projekty (Úř. věst. C 223, 16.9.2009, s. 3).

³² C 46/2008.

³³ http://ec.europa.eu/services_general_interest/registration/form_en.html

45. Komise prodloužila do října 2012 platnost stávajících pokynů Společenství pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích³⁶. Podle těchto pokynů Komise schválila státní podporu, kterou Polsko poskytlo a hodlalo poskytnout loděnici v Gdaňsku, a dokončila hloubkové šetření zahájené v červnu 2005.
46. V červenci bylo také přijato pozměněné sdělení o veřejnoprávním vysílání, aby lépe objasnilo způsob, jakým Komise hodnotí nové mediální služby financované z veřejných zdrojů³⁷.
47. V září Komise přijala pokyny k uplatňování pravidel státní podpory na veřejné financování rychlého zřizování širokopásmových sítí a také se zabývala veřejným financováním zřizování tzv. přístupových širokopásmových sítí nové generace³⁸. Tato opatření jsou zaměřena na zajištění spravedlivého širokopásmového pokrytí za dostupné ceny pro evropské občany.

1.1.2. *Kontrola státní podpory – balíček pro zjednodušení*

48. Balíček pro zjednodušení vstoupil v platnost dne 1. září. Balíček je tvořen kodexem osvědčených postupů³⁹ a oznámením o zjednodušeném postupu⁴⁰, přičemž obě tyto složky mají zlepšit účinnost, transparentnost a předvídatelnost postupů Komise týkajících se státní podpory.

1.1.3. *Politika navracení podpory*

49. Navracení protiprávně poskytnuté státní podpory není pojímáno jako trest, nýbrž jako prostředek k obnovení situace před poskytnutím nezákonné a protiprávní podpory. Ze 2,3 miliardy EUR v prosinci 2004 se částka navracené protiprávní a neslučitelné podpory zvýšila do 31. prosince 2009 na 10,4 miliardy EUR. Procentuální podíl protiprávní a neslučitelné podpory, která má být teprve navracena, se vyvíjel odpovídajícím způsobem (ze 75 % koncem roku 2004 na 12 % ke dni 31. prosince 2009). Podíl celkové navracené částky však mírně klesl mezi roky 2008 a 2009 (z 90,9 % na 88 %) v důsledku sedmi nových rozhodnutí o navracení přijatých v roce 2009 a vysokých částek podpory určených⁴¹ v několika rozhodnutích z roku 2008.

³⁴ Sdělení Komise o kritériích hodnocení státní podpory ze sdělení Komise o některých právních aspektech týkajících se filmových a ostatních audiovizuálních děl, Úř. věst. C 43, 16.2.2002, s. 6.

³⁵ Sdělení Komise o kritériích hodnocení státní podpory ze sdělení Komise o některých právních aspektech týkajících se filmových a ostatních audiovizuálních děl (sdělení o filmu) ze dne 26. září 2001, Úř. věst. C 31, 7.2.2009, s. 1.

³⁶ Sdělení Komise o prodloužení platnosti pokynů Společenství pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích (Úř. věst. C 156, 9.7.2009, s. 3).

³⁷ Sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání ze dne 2. července 2009, Úř. věst. C 257, 27.10.2009.

³⁸ Pokyny Společenství k použití pravidel státní podpory ve vztahu k rychlému zavádění širokopásmových sítí, Úř. věst. C 235, 30.9.2009, s. 7.

³⁹ Kodex osvědčených postupů pro provádění řízení ve věcech kontroly státní podpor (Úř. věst. C 136, 16.6.2009, s. 13–20).

⁴⁰ Oznámení Komise o zjednodušeném postupu posuzování některých druhů státní podpory (Úř. věst. C 136, 16.6.2009, s. 3–12).

⁴¹ To je způsobeno skutečností, že Komise nemůže vždy vyčíslit částku podpory, která má být navracena (v takových případech obsahují rozhodnutí Komise informace, které umožňují, aby částku podpory určil členský stát).

1.1.4. *Vymáhání státní podpory vnitrostátními soudy*

50. V dubnu Komise vydala nové oznámení o vymáhání státní podpory vnitrostátními soudy⁴². Cílem tohoto oznámení je poskytnout podrobnější pokyny ke všem aspektům vymáhání státní podpory v soukromoprávních soudních sporech. Nabízí vnitrostátním soudům praktičtější a uživatelsky přívětivější podporu ze strany Komise při jejich každodenní práci, jelikož vnitrostátní soudci budou moci žádat Komisi o informace, které má ve svém vlastnictví, a/nebo o její stanovisko k uplatňování pravidel státní podpory.

1.1.5. *Kontrola opatření státní podpory*

51. Od roku 2006 Komise zintenzivňuje následnou kontrolu hlavních typů podpory, na něž se vztahují nařízení o blokových výjimkách a které tudíž nepodléhají oznamovací povinnosti. Rozbor výsledků prvních tří roků sledování ukazuje, že tato část stávající architektury státní podpory (režimy a nařízení o blokových výjimkách) celkově funguje uspokojivým způsobem. Všechny členské státy spolupracují s Komisí, i když mnohé z nich předložily požadované informace se značným zpožděním. Soud prvního stupně také vynesl rozsudek⁴³, který potvrdil zákonnost kontroly.

1.1.6. *Horizontální státní podpora*

52. V roce 2009 Komise schválila na základě rámce Společenství pro výzkum, vývoj a inovace 29 režimů podpory a ve čtyřech případech přijala rozhodnutí, že se nejedná o podporu⁴⁴; 19 z těchto opatření představovalo čistě režimy podpory výzkumu a vývoje, dva byly režimy podpory zaměřené na inovace a 12 režimů bylo smíšených a sledovalo cíle v oblasti výzkumu a vývoje i inovací. Na základě důkladného ekonomického posouzení navíc Komise rozhodla nevznášet námitky v případě devíti podpor podléhajících individuální oznamovací povinnosti pro velké projekty v oblasti výzkumu a vývoje. Dále zkontrolovala informace předložené o podporách pro 73 dalších projektů v oblasti výzkumu a vývoje, jejichž výše přesáhla 3 miliony EUR, přestože se na ně nevztahovala individuální oznamovací povinnost.

53. Co se týče státní podpory poskytnuté na projekty v oblasti výzkumu a vývoje v rámci obecného nařízení o blokových výjimkách⁴⁵, bylo vyhlášeno 51 režimů poskytujících podporu na základní výzkum, 186 na průmyslový výzkum a 181 na experimentální vývoj. Zároveň členské státy využily obecné nařízení o blokových výjimkách pro opatření související s inovacemi, 57 z nichž se týkalo práv k průmyslovému vlastnictví pro malé a střední podniky, 26 mladých inovativních podniků, 47 poradenských a podpůrných služeb v oblasti inovací a 23 vypůjčení vysoce kvalifikovaných pracovníků.

54. Co se týče podpory na ochranu životního prostředí, Komise schválila 34 režimů podpory a čtyři jednotlivé žádosti, většinu z nich v rámci pokynů Společenství ke

⁴² Úř. věst. C 85, 9.4.2009, s. 1.

⁴³ Rozsudek ve věci T-376/07, *Německo v. Komise*, 25.11.2009.

⁴⁴ Úř. věst. C 323, 30.12.2006, s. 1.

⁴⁵ Úř. věst. C 214, 9.8.2008, s. 3.

státní podpoře na ochranu životního prostředí⁴⁶. Komise dále v jednom případě rozhodla, že se nejedná o státní podporu. Na základě formálního vyšetřovacího řízení navíc Komise přijala dvě záporná rozhodnutí, jedno podmíněčné rozhodnutí a také jedno kladné rozhodnutí. Zároveň Komise rozhodla zahájit formální vyšetřování ve čtyřech dalších případech týkajících se podpory na ochranu životního prostředí.

55. V oblasti financování malých a středních podniků rizikovým kapitálem Komise kromě šesti režimů podpory povolených podle dočasného rámce schválila 25 opatření podle pokynů pro státní podporu investic rizikového kapitálu⁴⁷, 16 z nichž splňovalo ustanovení o povolených mezních částkách podpory umožňujících méně důkladné posouzení. Komise podrobně posoudila slučitelnost opatření v sedmi dalších případech a shledala, že ve dvou zbývajících případech nezahrnují státní podporu. Kromě toho bylo v roce 2009 zavedeno 13 dalších režimů podpory podle obecného nařízení o blokových výjimkách, které začaly členské státy využívat také pro účely související s rizikovým kapitálem.
56. Celkem byla Komise vyrozuměna o 971 opatřeních státní podpory, která byla v roce 2009 provedena podle obecného nařízení o blokových výjimkách. Kromě výše uvedených cílů se tato opatření státní podpory vyňatá z oznamovací povinnosti týkala také oblastí podpory zaměstnanosti, podpory vzdělávání, podpory na ochranu životního prostředí⁴⁸ a regionální podpory.
57. V oblasti regionální podpory v roce 2009 Komise schválila 45 režimů, většinou na základě pokynů k regionální podpoře na období 2007–2013⁴⁹. Schválila také 12 opatření podpory *ad hoc* ve prospěch jednotlivých podniků na investice v oblastech podle map regionální podpory na období 2007–2013⁵⁰. Na základě týchž pokynů k regionální podpoře na období 2007–2013 byla schválena státní podpora pro devět velkých investičních projektů⁵¹ a bylo zahájeno formální vyšetřovací řízení ohledně dvou dalších takových projektů⁵², jakož i jeden případ regionální podpory *ad hoc*⁵³. Komise uzavřela formální vyšetřovací řízení ohledně dvou dalších velkých investičních projektů kladným rozhodnutím⁵⁴.
58. Podle dočasného rámce Komise v roce 2009 přijala 30 rozhodnutí schvalujících omezené částky slučitelných režimů státní podpory, 15 rozhodnutí schvalujících opatření státní podpory ve formě záruk a devět rozhodnutí schvalujících opatření ve formě subvencovaných úrokových sazeb.

⁴⁶ Úř. věst. C 82, 1.4.2008, s. 1.

⁴⁷ Úř. věst. C 194, 18.8.2006, s. 2.

⁴⁸ 124 opatření podpory; [další informace budou k dispozici v roce 2010 na základě vnitrostátních výročních zpráv za rok 2009](#).

⁴⁹ Úř. věst. C 54, 4.3.2006.

⁵⁰ Rozhodnutí jsou k dispozici na internetové adrese:
http://ec.europa.eu/competition/state_aid/regional_aid/regional_aid.html

⁵¹ V energetice: věc N538/2008 Ersol Thin Film, věc N453/2008 Sunfilm AG, věc N539/2008 ASI Industries/Ersol Solar Energy, věc N180/2009 EnPlus Centrale Termoelettrica di San Severo. V automobilovém průmyslu: věc N473/2008 Ford España, věc N671/2008 Státní podpora společnosti Mercedes Benz Manufacturing Hungary, věc N635/2008 Fiat Sicily, věc N674/2008 Volkswagen Slovakia. V papírenském průmyslu: věc N203/2008 Hamburger Spremberg GmbH.

⁵² Věc N113/2009 Státní podpora společnosti Audi Hungaria Motor Ltd, věc N588/2008 Petróleos de Portugal – Petrogal S.A.

⁵³ Věc N357/2008 Fri-el Acerra s.r.l.

⁵⁴ Věc C21/2008 Sovello Ag (dříve EverQ) a věc N46/2008 Státní podpora pro společnost Dell Poland.

1.1.7. Státní podpora pro odvětví těžby uhlí

59. Během roku 2009 Komise schválila podporu odvětví těžby uhlí v Německu⁵⁵, na Slovensku⁵⁶ a ve Španělsku⁵⁷. Tyto režimy mají podpořit přístup k zásobám uhlí a restrukturalizaci odvětví v těchto zemích.
60. Vzhledem k nadcházejícímu vypršení platnosti nařízení č. 1407/2002⁵⁸ (ke dni 31. prosince 2010) provedla Komise veřejné konzultace o možných podobách budoucí politiky, co se týče podpory odvětví těžby uhlí⁵⁹.

1.1.8. Státní podpora v odvětví zemědělství

61. Komise posuzuje státní podporu poskytovanou zemědělství a lesnictví na základě pokynů Společenství ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví na období 2007–2013⁶⁰. V roce 2009 Komise zaznamenala 139 nových případů státní podpory a přijala 146 rozhodnutí.
62. V souvislosti se změnou dočasného rámce může být maximální částka podpory poskytnuta zemědělským podnikům jen jednou do 31. prosince 2010. Od této částky se musí odečíst případná zemědělská podpora *de minimis*, kterou jednotlivé podniky obdržely od začátku roku 2008 v souladu s nařízením Komise (ES) č. 1535/2007⁶¹.

1.2 Antimonopolní problematika – články 101, 102 a 106 Smlouvy o fungování Evropské unie

1.2.1. Stanovení a uplatňování pravidel

Zpráva o fungování nařízení č. 1/2003

63. Dne 29. dubna přijala Komise svou zprávu o fungování nařízení č. 1/2003⁶². Zpráva podává přehled o tom, jak fungoval proces modernizace pravidel pro vymáhání antimonopolních předpisů EU od vstupu nařízení v platnost dne 1. května 2004. Popisuje zkušenosti ve všech hlavních oblastech upravených uvedeným nařízením a hodnotí pokrok dosažený zaváděním nových nástrojů a pracovních metod. Zpráva také upozorňuje na řadu aspektů, které si zaslouží další hodnocení.

⁵⁵ Věc N563/2008 *Státní podpora pro německý kamenouhelný průmysl v roce 2008* (Úř. věst. C 199, 25.8.2009, s. 1).

⁵⁶ Věc N347/2009 – Slovenská republika, Baňa Dolina a.s.

⁵⁷ Věc NN20/2009, ex N647/2008 *Státní podpora pro uhelný průmysl v období 2008–2010* (Úř. věst. C 234, 29.9.2009, s. 5).

⁵⁸ Úř. věst. L 205, 2.8.2002, s. 1.

⁵⁹ http://ec.europa.eu/energy/coal/consultations/2009_07_15_en.htm

⁶⁰ Pokyny Společenství ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví na období 2007–2013 (Úř. věst. C 319, 27.12.2006, s. 1).

⁶¹ Nařízení Komise (ES) č. 1535/2007 ze dne 21. prosince 2007 o použití článků 87 a 88 Smlouvy ES na podporu *de minimis* v produkčním odvětví zemědělských produktů (Úř. věst. L 337, 21.12.2007, s. 35).

⁶² KOM(2009) 206 v konečném znění, doprovázená pracovním dokumentem útvarů Komise, SEK(2009) 574 v konečném znění.

Soukromoprávní prosazování antimonopolních pravidel EU

64. Antimonopolní pravidla EU mají přímý účinek; jako taková přiznávají jednotlivcům určitá práva, včetně práva na odškodnění, jež lze vymáhat u vnitrostátních soudů (soukromoprávní vymáhání). Komise zahájila politický projekt, jehož cílem je zajistit účinnost žalob EU o náhradu škody, a v roce 2008 přijala bílou knihu o žalobách o náhradu škody způsobené porušením antimonopolních pravidel ES⁶³, která předkládá konkrétní návrhy. Bílá kniha obsahuje mimo jiné tyto návrhy: i) objasnění, kdo může žádat o jaké druhy odškodnění, ii) usnadnění pozice spotřebitelů a jiných nepřímo poškozených osob v situacích, kdy na ně bylo přeneseno nezákonné navýšení ceny, iii) zlepšení účinnosti následných žalob o náhradu škody ustanovením, že konečná rozhodnutí vnitrostátních orgánů pro ochranu hospodářské soutěže o porušení antimonopolních pravidel představují dostatečný důkaz porušení, iv) zajištění, aby žalobce mohl získat spravedlivý přístup k důkazům prostřednictvím jejich zpřístupnění u soudu, v) ustanovení účinného kolektivního vymáhání a vi) navržení pravidel zajišťujících hladkou souhru mezi soukromoprávním a veřejnoprávním vymáháním včetně ochrany programů shovívavosti.
65. V březnu 2009 Evropský parlament i Evropský hospodářský a sociální výbor přijaly stanoviska, ve kterých podporují přístup stanovený v bílé knize. Útvary Komise začaly pracovat na technických nástrojích k dosažení cílů bílé knihy, přičemž řádně zohledňují názory a připomínky obdržené v rámci veřejných konzultací. Útvary Komise kromě toho zahájily práci na nezávazných pokynech pro vyčíslení náhrady škod.

Kartely

66. V roce 2009 Komise přijala šest rozhodnutí ohledně kartelů⁶⁴ a 43 podnikům udělila pokuty ve výši 1,62 miliardy EUR⁶⁵. I nadále přisuzovala vysokou důležitost odhalování, vyšetřování a trestání kartelů. Poprvé vydala rozhodnutí týkající se kartelů v případě podniků na Slovensku a ve Slovinsku (věc *karbid vápniku* – ohledně práškového a granulovaného karbidu vápniku pro plynárenský a hutní průmysl). Boj proti kartelům s mezinárodními rozměry se ukázal být velmi úspěšný, což symbolizují rozhodnutí ve věci *námořních hadic*⁶⁶ (kartelové ujednání spočívající v rozdělení trhu a stanovování cen týkajících se námořních palivových hadic, které se používají při nakládání ropy a dalších ropných produktů ze zařízení v pobřežních vodách na plavidla a jejich zpětné vykládání na zařízení v pobřežních vodách, v souvislosti s nímž EU spolupracovala s USA, Spojeným královstvím a Japonskem), *výkonových transformátorů*⁶⁷ (ujednání o rozdělení trhu mezi evropskými a japonskými výrobci týkající se výkonových transformátorů, autotransformátorů a kompenzačních tlumivek v rozsahu napětí 380 kV a více)

⁶³ KOM(2008)165 v konečném znění, viz

<http://ec.europa.eu/competition/antitrust/actionsdamages/index.html>

⁶⁴ Věci COMP/39406 námořní hadice; COMP/39401 E.on/GDF; COMP/39396 karbid vápniku; COMP/37956 ocelové výztuže do betonu (nové rozhodnutí); COMP/39129 výkonové transformátory a COMP/38589 tepelné stabilizátory.

⁶⁵ Včetně subjektů, jimž nebyla udělena pokuta, jako jsou například žadatelé o imunitu. Pokud se rozhodnutí vztahovalo na více než jednu právní osobu z téže skupiny, počítají se jako jeden subjekt.

⁶⁶ Viz Výroční zpráva o politice hospodářské soutěže za rok 2007, s. 43.

⁶⁷ [Viz IP/09/1432.](http://ec.europa.eu/competition/antitrust/actionsdamages/index.html)

a *tepelných stabilizátorů* (kartelové ujednání spočívající v rozdělení trhu a stanovování cen týkajících se přísad do plastů, jež zahrnovalo podniky z EU, USA a Švýcarska).

67. Poté, co bylo v roce 2007 Soudem prvního stupně zrušeno rozhodnutí ve věci *výztuží do betonu*⁶⁸, dne 30. září Komise znovu přijala své původní rozhodnutí z roku 2002 a ponechala v něm všech osm podniků, přičemž pro ně potvrdila téměř shodnou pokutu⁶⁹.

Jiné dohody a jednání ve shodě

68. Ohledně uplatňování antimonopolních pravidel na případy netýkající se kartelů přijala Komise dne 14. října rozhodnutí o závazcích⁷⁰, kterým se jako právně závazné přijímají závazky, jež nabídlo Mezinárodní sdružení klasifikačních společností (IACS) k odstranění obav vznesených v průběhu šetření podle článku 81 Smlouvy o ES a článku 53 Dohody o EHP na celosvětovém trhu služeb v oblasti klasifikace lodí.
69. V roce 2009 byla přezkoumána řada nařízení o blokových výjimkách a v případě potřeby také doprovodných pokynů týkajících se uplatňování článku 101 Smlouvy o fungování Evropské unie, jejichž platnost má v blízké budoucnosti vypršet. Tyto přezkumy se týkaly zejména nařízení o blokových výjimkách pro vertikální a horizontální dohody, nařízení o blokové výjimce v odvětví pojišťovnictví⁷¹ (viz oddíl 2.1) a nařízení o blokové výjimce v odvětví motorových vozidel (viz oddíl 2.9).
70. V červenci Komise vydala návrh nařízení o blokové výjimce a pokynů pro veřejné konzultace o vertikálních dohodách. Navrhuje se ponechat v podstatě stávající pravidla a zároveň je přizpůsobit a zpřesnit, aby zohledňovala vývoj na trhu, zejména tržní sílu kupujících, a neustálý nárůst internetového prodeje.
71. Co se týče horizontálních dohod, přezkum pokynů⁷² souvisí s přezkumem nařízení o blokové výjimce pro specializační dohody⁷³ a nařízení o blokové výjimce pro dohody o výzkumu a vývoji⁷⁴. Horizontální pokyny se týkají nejen specializačních dohod a dohod o výzkumu a vývoji, ale také dalších typů dohod, jako jsou dohody o výrobě, komercializaci a společném nákupu.
72. Také bylo přijato nařízení (ES) č. 906/2009 o použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy na určité kategorie dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě mezi společnostmi liniové

⁶⁸ T-77/03 *Feralpi Siderugica SpA/Komise*, Sb. rozh., 2007, s. II-139, souhrnné zveřejnění.

⁶⁹ Opakovaným přijetím rozhodnutí Komise uložila pokutu ve výši 83,25 miliardy EUR, přičemž snížila výši pokuty pro jeden z podniků z 16,14 miliard EUR na 14,35 miliardy EUR z důvodu změny jeho poměrné velikosti. [Viz IP/09/1389](#).

⁷⁰ Věc [COMP/39416 klasifikace lodí](#).

⁷¹ Nařízení Komise (ES) č. 358/2003 ze dne 27. února 2003 o použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy na určité kategorie dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě v odvětví pojišťovnictví ([Úř. věst. L 53, 28.2.2003, s. 8](#)).

⁷² Oznámení Komise – Pokyny o použití článku 81 Smlouvy ES na dohody o horizontální spolupráci, Úř. věst. C 3, 6.1.2001, s. 2.

⁷³ Nařízení Komise (ES) č. 2658/2000 ze dne 29. listopadu 2000 o použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy na kategorie specializačních dohod, Úř. věst. L 304, 5.12.2000, s. 3.

⁷⁴ Nařízení Komise (ES) č. 2659/2000 ze dne 29. listopadu 2000 o použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy na kategorie dohod o výzkumu a vývoji, Úř. věst. L 304, 5.12.2000, s. 7.

dopravy (konsorcii)⁷⁵. Uvedené nařízení povoluje za určitých podmínek provozní spolupráci mezi společnostmi liniové dopravy za účelem poskytování služeb společné liniové dopravy. Na takový druh spolupráce se již od roku 1995 nevztahují pravidla EU o hospodářské soutěži. Toto nové nařízení vstupuje v platnost dne 25. dubna 2010 na dobu pěti let.

Zneužití dominantního postavení (článek 102 Smlouvy o fungování Evropské unie)

73. Pokyny Komise k jejím prioritám v oblasti prosazování práva při používání článku 82 Smlouvy o ES na zneužívající chování dominantních podniků vylučující ostatní soutěžitele byly zveřejněny v Úředním věstníku dne 24. února⁷⁶.
74. Komise přijala konečná rozhodnutí v odvětvích energetiky (RWE a GdF) a informačních technologií (Intel, Microsoft a Rambus). Také rozhodla zahájit řízení v odvětvích elektronických komunikací (polské a slovenské subjekty zavedené na trhu služeb širokopásmových sítí) a finančních služeb (Standard & Poor's a Thomson Reuters). Podrobnější informace lze nalézt v příslušných odvětvových oddílech této zprávy.
- 13. Státní opatření (veřejné podniky nebo podniky s výlučnými nebo zvláštními právy – článek 106 Smlouvy o fungování Evropské unie)**
75. Dne 2. února Komise zaslala odůvodněné stanovisko⁷⁷ Slovenské republice, v němž požaduje, aby Slovenská republika uvedla svůj zákon o hospodářské soutěži do souladu s právem EU. Dne 25. června ukončila řízení pro nesplnění povinnosti⁷⁸ poté, co bylo napadené ustanovení v celém svém rozsahu s účinností od 1. června zrušeno. Řízení pro nesplnění povinnosti proti Slovenské republice stále probíhá kvůli neprovedení rozhodnutí Komise z roku 2008 o slovenském zákonu o poštovních službách⁷⁹.
76. V srpnu Komise přijala rozhodnutí, kterým přijímá závazky Řecka zajistit spravedlivý přístup k řeckým zásobám hnědého uhlí⁸⁰.
77. V říjnu poté, co banky umožnily vydávání vkladních knížek typu „Livret A“ i jiným soutěžitelům, bylo ukončeno řízení pro nesplnění povinnosti, které bylo zahájeno proti Francii v roce 2007.

⁷⁵ Úř. věst. L 256, 29.9.2009, s. 31.

⁷⁶ Úř. věst. C 45, 24.2.2009, s. 7.

⁷⁷ [Viz tisková zpráva IP/09/200](#), 2.2.2009.

⁷⁸ Viz tisková zpráva [IP/09/1182, 23.7.2009](#). Úspěšné vyřešení tohoto případu následuje po předchozím řízení pro nesplnění povinnosti proti České republice, kde byl podobný problematický právní předpis také zrušen v roce 2007.

⁷⁹ Věc COMP/39562 *Slovenský zákon o poštovních službách* ([Úř. věst. C 322, 17.12.2008, s. 10](#)). Viz také tisková zpráva [IP/08/1467](#), 7.10.2008.

⁸⁰ Úř. věst. C 243, 10.10.2009, s. 5.

1.4 Kontrola spojování

1.4.1. Stanovení a uplatňování pravidel

78. V roce 2009 byl počet oznámených spojení podniků nižší než úrovně zaznamenané v předchozích letech. Celkem bylo Komisi oznámeno 259 transakcí a přijato 243 konečných rozhodnutí. Z těchto konečných rozhodnutí bylo 225 transakcí schváleno v první fázi bez podmínek, 82 rozhodnutí bylo schváleno bez podmínek v rámci běžného řízení a 143 rozhodnutí (neboli 63,6 %) bylo schváleno pomocí zjednodušeného postupu. V první fázi bylo schváleno 13 transakcí s výhradou podmínek. Kromě toho Komise zahájila pět řízení v rámci druhé fáze, přičemž tři rozhodnutí byla přijata s výhradou podmínek. Dva případy byly staženy ve druhé fázi a šest případů v první fázi. Během roku nebyla přijata žádná rozhodnutí o zákazu.

1.4.2. Článek 21

79. Pravomoci stanovené v čl. 21 odst. 4 nařízení ES o spojování umožňují Komisi zasáhnout s cílem odradit členské státy a v konečném důsledku jim zabránit, aby bezdůvodně bránily v převzetí domácích společností společnostmi z jiných členských států nebo tuto možnost omezovaly. Toto ustanovení také stanoví procesní rámec pro včasnou výměnu názorů s členskými státy s cílem odlišit zásahy s protekcionistickou motivací od upřímného prosazování oprávněných veřejných zájmů (jiných než hospodářské soutěže). Od jeho zavedení došlo k méně než 20 případům, kde byl článek 21 použit. Po období častějšího uplatňování článku 21 nebyla v roce 2009 podle tohoto ustanovení zahájena žádná nová řízení.

1.4.3 Zpráva o spojování

80. Komise předložila Radě zprávu o uplatňování nařízení o spojování⁸¹ pět let po jeho vstupu v platnost. Zpráva konstatuje, že prahové hodnoty a mechanismy postupování poskytly celkově vhodný právní rámec pro přidělování a postupování případů Komisi nebo vnitrostátním orgánům pro ochranu hospodářské soutěže. Zpráva také konstatuje, že mechanismy postupování případů spojení po jejich oznámení jsou bez ohledu na zavedení mechanismů postoupení před oznámením nadále užitečné.

81. A konečně, zpráva upozorňuje na oblasti, kde může být potenciální prostor pro zlepšení, jako například fungování „pravidla dvou třetin“, způsob řešení případů oznámených třem nebo více vnitrostátním orgánům pro ochranu hospodářské soutěže (koncepte jednoho správního místa) a problematiku dalšího sbližování příslušných vnitrostátních pravidel ve vztahu k pravidlům Společenství.

⁸¹ Sdělení Komise Radě, Zpráva o uplatňování nařízení č. 139/2004, a doprovodný pracovní dokument útvarů Komise, 18. června 2009 (KOM(2009) 281 v konečném znění).

2 VÝVOJ V JEDNOTLIVÝCH ODVĚTVÍCH

2.1. Finanční služby

82. Finanční trhy jsou rozhodující pro fungování moderních ekonomik. Rok 2009 byl pro finanční sektor extrémně obtížný a Komise sehrála vedoucí úlohu tím, že poskytla právní jistotu v oblasti státní podpory a kontroly spojování⁸².
83. V oblasti šíření údajů finančního trhu bylo zahájeno formální řízení proti společnosti Standard & Poor's pro údajné zneužívání jejího dominantního postavení v souvislosti s vydáváním a licencováním identifikačních kódů cenných papírů, tzv. čísel ISIN⁸³. Komise také zahájila formální řízení proti společnosti Thomson Reuters ohledně používání kódů RIC⁸⁴.
84. V návaznosti na zahájení šetření Komise v roce 2008 ohledně přeshraničních vícestranných mezibankovních poplatků společnosti VISA Europe bylo v dubnu zasláno prohlášení o námitkách. V květnu Komise zadala externí studii za účelem srovnání nákladů na platby v hotovosti a kartami.
85. Komise i nadále bedlivě sledovala provádění rozhodnutí o zákazu z roku 2007 ohledně přeshraničních vícestranných mezibankovních poplatků společnosti MasterCard. V dubnu se společnost MasterCard zavázala znovu zavést podstatně nižší přeshraniční vícestranné mezibankovní poplatky⁸⁵, a zrušit tak zvýšení poplatků za účast v systému, a změnit pravidla svého systému tak, aby se zvýšila transparentnost a hospodářská soutěž na trhu platebních karet⁸⁶. Plnění těchto závazků bedlivě sleduje nezávislý pověřenec.
86. Komise přezkoumala fungování současného nařízení o blokové výjimce v odvětví pojišťovnictví⁸⁷, nežli ke dni 31 března 2010 vyprší jeho platnost. Na základě poznatků zjištěných během přezkumu návrh nařízení o blokové výjimce obnovuje výjimku pro dvě kategorie dohod: společné kompilace, tabulky a studie a dohody o skupinách soupojištění nebo souzajištění. Návrh byl zveřejněn za účelem konzultace dne 5. října na dobu osmi týdnů.
87. Důležitým bodem, na který se soustředila pozornost při prosazování antimonopolních pravidel v oblasti finančních služeb, byla jednotná oblast pro platby v eurech (SEPA). SEPA je samoregulační iniciativa, kterou zahájilo evropské

⁸² Další podrobnosti viz Tematická kapitola v této zprávě.

⁸³ Kódy ISIN jsou celosvětové identifikátory cenných papírů a jsou upraveny normou Mezinárodní organizace pro normalizaci (ISO) 6166. Jsou nezbytné pro celou řadu operací prováděných finančními institucemi (například vykazování příslušným orgánům nebo zúčtování a vyplacení) a nelze je nahradit jinými identifikátory pro cenné papíry. Viz také [MEMO/09/508](#).

⁸⁴ Kódy RIC jsou krátké alfanumerické kódy, které identifikují cenné papíry a místa jejich obchodování. Slouží k získávání informací ze serverů společnosti Thomson Reuters pro poskytování údajů v reálném čase, například informací v reálném čase o cenách akcií na určité burze. Viz také [IP/09/1692](#) ze dne 10.11.2009.

⁸⁵ Podle nové metodiky se maximální vážený průměrný vícestranný mezibankovní poplatek nyní snížil na 0,30 % u spotřebitelských kreditních karet a na 0,20 % u spotřebitelských debetních karet.

⁸⁶ Viz [IP/09/515](#) a MEMO/09/143.

⁸⁷ Nařízení Komise (ES) č. 358/2003 ze dne 27. února 2003 o použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy na určité kategorie dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě v odvětví pojišťovnictví ([Úř. věst. L 53, 28.2.2003, s. 8](#)).

bankovníctví a v jejímž čele stojí Evropská rada pro platby (EPC) a jejímž cílem je uskutečnit přechod na integrovanou oblast pro platby v eurech, což zajistí, aby byly přeshraniční platby stejně snadné a efektivní jako vnitrostátní platby.

88. V průběhu roku 2009 se uskutečnily neformální rozhovory s potenciálními novými účastníky – konkrétně se společnostmi Payfair a Monnet – zejména za účelem vyjasnění slučitelnosti jejich plánovaných mechanismů financování s pravidly hospodářské soutěže a také za účelem podpory efektivní hospodářské soutěže na trhu platebních karet, která by byla v souladu s iniciativou SEPA.
89. Dialog zahájený s EPC v roce 2007 pokračoval i v roce 2009 se zaměřením na mezibankovní poplatky pro přímá inkasa v rámci SEPA (SDD), řízení EPC a příslušných systémů, jakož i na standardizaci. V březnu Komise a ECB vydaly společné prohlášení objasňující principy financování pro SDD, včetně možnosti přechodně v některých členských státech účtovat vícestranné mezibankovní poplatky⁸⁸. Dne 2. listopadu vstoupilo v platnost nařízení č. 924/2009⁸⁹ o přeshraničních platbách a Komise a ECB zveřejnily pokyny ohledně dlouhodobého financování SDD⁹⁰. Pokyny se týkají období, kdy již nebudou platit přechodná ujednání o vícestranných mezibankovních poplatcích.
90. V období od 3. listopadu do 14. prosince Komise zahájila veřejné konzultace o dalších pokynech pro účastníky systému SDD, co se týče hodnocení mechanismů kolektivního financování podle evropských pravidel hospodářské soutěže. Po konzultacích Komise případně může rozhodnout o přijetí dalších pokynů za účelem větší srozumitelnosti a předvídatelnosti, pokud jde o obecný rámec analýzy.

2.2. Energetika a životní prostředí

91. Dne 6. dubna Evropský parlament a Rada přijaly balíček právních předpisů týkajících se klimatu a energetiky, který obsahuje opatření k boji proti změně klimatu a na podporu obnovitelné energie, jež Komise navrhla v lednu 2008. Tento balíček obsahuje směrnici o obnovitelné energii, která stanoví kritéria udržitelnosti pro biopaliva a biokapaliny⁹¹, jež jsou důležitá také pro hodnocení státní podpory v této oblasti. Kromě toho Evropský parlament a Rada přijaly směrnici pozměňující systém EU pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů⁹².

⁸⁸ [Společné prohlášení Evropské komise a Evropské centrální banky ze dne 24. března 2009 upřesňující jisté zásady, na nichž se zakládá obchodní model budoucího přímého inkasa v systému SEPA \(SDD\)](#), SEK(2009) 397.

⁸⁹ Úř. věst. L 266, 9.10.2009, s. 11.

⁹⁰ Použitelnost článku 81 Smlouvy o ES, pokud jde o vícestranné mezibankovní platby v rámci přímého inkasa systému SEPA, SEK (2009) 1472.

⁹¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 16).

⁹² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/29/ES ze dne 23. dubna 2009, kterou se mění směrnice 2003/87/ES s cílem zlepšit a rozšířit systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 63).

92. Dne 13. července Evropský parlament a Rada přijaly balíček opatření týkajících se vnitřního trhu s energií⁹³ a dne 16. července Komise přijala návrh nařízení, které se týká opatření k zabezpečení dodávek plynu.
93. Komise velmi aktivně prosazuje politiku hospodářské soutěže v energetice na základě poznatků získaných prostřednictvím šetření v odvětví energetiky⁹⁴. Výsledkem vybudování efektivní hospodářské soutěže na těchto trzích by mělo být lepší zabezpečení dodávek, snížení dopadů na životní prostředí, více inovací a dodávka energie domácnostem a podnikům v EU za konkurenceschopné ceny.
94. Dne 18. března bylo přijato rozhodnutí⁹⁵ ve věci omezení přístupu na trh s plynem společností RWE, kterým se jako právně závazné přijímají závazky, jež předtím navrhla společnost RWE, a šetření bylo ukončeno. Týmž způsobem byly závazky, jež navrhla společnost GDF Suez⁹⁶, učiněny právně závaznými přijetím rozhodnutí ze dne 2. prosince podle článku 9 nařízení č. 1/2003. Tyto závazky usnadní konkurentům vstup na francouzský trh s plynem. Kromě toho dne 4. listopadu Komise zahájila tržní test týkající se závazků, které nabídla francouzská energetická společnost EDF v rámci případu *Omezení přístupu zákazníků na trh společností EDF*⁹⁷. Spolu s reformou regulovaného trhu s elektřinou, kterou provedla francouzská vláda⁹⁸, mohou závazky nabídnuté v tomto případě představovat důležitý krok směrem k plně konkurenčnímu trhu s elektřinou ve Francii. Dne 22. prosince 2009 bylo společnosti E.ON AG a jejím dceřiným společnostem včetně společností E.ON Ruhrgas AG a E.ON Gastransport GmbH zasláno předběžné posouzení ve smyslu článku 9 nařízení č. 1/2003 vyjadřující obavy ohledně porušení článku 102 Smlouvy o fungování Evropské unie (bývalý článek 82 Smlouvy o ES). Souběžně s tím Komise vypracovala oznámení o tržním testu ve smyslu čl. 27 odst. 4 nařízení č. 1/2003.
95. Co se týče jiných zdrojů energie, dne 8. července Komise přijala rozhodnutí podle článku 7 nařízení č. 1/2003, kterým udělila pokuty v celkové výši 1,106 miliardy EUR společnostem E.ON a GDF Suez za rozdělení trhu⁹⁹. Jsou to první pokuty, které Komise udělila za porušení antimonopolních pravidel v energetice, a představují nejvyšší pokuty udělené v roce 2009. Dne 6. března bylo společnosti ENI S.p.A.¹⁰⁰ zasláno prohlášení o námitkách v souvislosti se správou a provozováním plynovodů pro přepravu zemního plynu touto společností. Dne 23. dubna bylo zahájeno řízení ve věci *Svenska Kraftnät*¹⁰¹. Dne 6. října Komise zahájila tržní test¹⁰², v rámci něhož si vyžádala připomínky od zúčastněných stran k závazkům, které nabídla společnost Svenska Kraftnät (SvK), švédský provozovatel přenosové soustavy.

⁹³ Úř. věst. L 211, 14.8.2009.

⁹⁴ Sdělení Komise: Šetření podle článku 17 nařízení (ES) č. 1/2003 v odvětvích zemního plynu a elektrické energie v Evropě (Závěrečná zpráva) (KOM(2006) 851 v konečném znění, 10.1.2007) a zpráva GR pro hospodářskou soutěž o šetření v odvětví energetiky (SEK(2006) 1724, 10.1.2007).

⁹⁵ [Viz IP/09/410](#), 18.3.2009.

⁹⁶ Věc COMP/39316.

⁹⁷ Věc COMP/39386 *Dlouhodobé smlouvy o odběru elektřiny ve Francii*.

⁹⁸ [Viz MEMO/09/394](#).

⁹⁹ Věc COMP/39401. [Viz IP/09/1099](#), 8.7.2009.

¹⁰⁰ Věc COMP/39315. [Viz MEMO/09/120](#), 19.3.2009.

¹⁰¹ Věc COMP/39351. [Viz MEMO/09/191](#), 23.4.2009.

¹⁰² [Viz IP/09/1425](#), 6.10.2009.

96. V oblasti spojování podniků Komise schválila s výhradou nápravných opatření tři transakce týkající se dodávky plynu a elektřiny: získání společnosti Nuon Energy společností Vattenfall¹⁰³, koupi společností Essent společností RWE¹⁰⁴ a získání společnosti Segebel společností EDF¹⁰⁵. Dva případy¹⁰⁶ vyplývající z nápravných opatření stanovených v rámci antimonopolního řízení se společností E.ON¹⁰⁷ byly schváleny bezpodmínečně.
97. V oblasti kontroly státní podpory bylo dosaženo pokroku, co se týče francouzských regulovaných sazeb cen za elektřinu¹⁰⁸. Dne 19. září francouzská vláda oznámila plán reformy, který stanoví postupné zrušení těchto sazeb a mechanismus k podnícení hospodářské soutěže na trhu s elektřinou tím, že konkurentům zajistí přístup k určitému procentnímu podílu kapacity společnosti EDF pro výrobu elektřiny v jaderných elektrárnách za regulovanou cenu. Přijetí příslušných francouzských právních předpisů je předpokladem k tomu, aby mohla Komise přijmout konečné rozhodnutí¹⁰⁹.
98. Dne 18. listopadu bylo přijato záporné rozhodnutí s povinností navrácení podpory v případě preferenčních sazeb cen pro podniky společnosti Alcoa v provincii Veneto a na Sardinii¹¹⁰.
99. V oblasti obnovitelných energií Komise schválila kyperský režim¹¹¹, tři dánské režimy¹¹² a jeden rakouský režim subvencování cenových sazeb za dodávanou elektřinu ve prospěch výrobců obnovitelných energií¹¹³. Souběžně bylo zahájeno hloubkové šetření ohledně určitých ustanovení rakouského režimu, u nichž se zdá, že zvýhodňují velké spotřebitele energie¹¹⁴.
100. Dánský projekt udělování osvobození od daní z emisí CO₂ společně, na něž se vztahuje systém EU pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů¹¹⁵, byl schválen s výhradou podmínek. Komise kromě toho schválila snížení daní pro dánské odvětví výroby cementu, což je první z takových případů, jež mají být schváleny podle nových pravidel podpory ve formě snížení ekologických daní

¹⁰³ Věc COMP/M.5496, rozhodnutí ve věci Vattenfall/Nuon.

¹⁰⁴ Věc COMP/M.5467 RWE/Essent.

¹⁰⁵ Věc COMP/M.5549 EDF/Segebel.

¹⁰⁶ Věc COMP/M.5512 Electrabel/E.ON (některá aktiva) a věc M.5519 E.ON/Electrabel (získaná aktiva).

¹⁰⁷ Věci COMP/39388 a COMP/39389 E.ON (elektřina).

¹⁰⁸ Věc C17/2007 (ex NN19/07) *Regulované sazby cen za elektřinu ve Francii* (Úř. věst. C 96, 25.4.2009, s. 18).

¹⁰⁹ MEMO/09/394, 15.9.2009.

¹¹⁰ Věc C36b/2006 *Preferenční sazba cen za elektřinu – Alcoa* (dosud nezveřejněno).

¹¹¹ Věc N143/2009 *Režim podpory k podpoře výroby elektřiny z velkých komerčních větrných, solárních, fotovoltaických soustav a biomasy* (Úř. věst. C 247, 15.10.2009, s. 2).

¹¹² Věc N359/2008 *Příplatek za elektřinu vyráběnou spalováním biomasy* (Úř. věst. C 179, 1.8.2009, s. 1); věc N354/2008 *Příplatek za elektřinu z nových větrných turbín* (Úř. věst. C 143, 24.6.2009, s. 6); věc N356/2008 *Příplatek za elektřinu vyráběnou za použití bioplynu* (Úř. věst. C 151, 3.7.2009, s. 16).

¹¹³ Věc N446/2008 *Druhá novela zákona o ekologicky šetrné elektřině z roku 2008* (Úř. věst. C 217, 11.9.2009, s. 12).

¹¹⁴ C24/2009 (ex N446/2008) *Druhá novela zákona o ekologicky šetrné elektřině z roku 2008* (Úř. věst. C 217, 11.9.2009, s. 12).

¹¹⁵ Věc C41/2006 *Změna daně z emisí CO₂: na spotřebu paliva v průmyslu regulovanou kvótami* (veřejné znění dosud není k dispozici).

stanovených v pokynech ke státní podpoře na ochranu životního prostředí¹¹⁶. Na druhé straně Komise konstatovala, že podobné osvobození od daně týkající se nizozemského průmyslu keramiky není slučitelné¹¹⁷, jelikož se neprokázalo, že tato daňová výjimka je nezbytná nebo přiměřená.

101. Komise schválila britský režim zavádějící systém obchodování s emisemi CO₂ v souvislosti se spotřebou energie¹¹⁸. Dále byly přijaty polský¹¹⁹, litevský¹²⁰ a bulharský¹²¹ režim stanovující snížení daní s cílem podnitit výrobu určitých forem biopaliv.
102. Komise se zabývala řadou rakouských opatření podporujících výrobu elektřiny a tepla¹²² a rozvodnou infrastrukturu¹²³; schválila tři polské režimy týkající se rozvodných sítí dálkového vytápění¹²⁴, připojovacích sítí pro obnovitelné energie¹²⁵ a modernizace rozvodných sítí elektrické energie¹²⁶. Komise také schválila režim pro nabídkové řízení na provedení dvou počátečních technických studií proveditelnosti u dvou demonstračních projektů technologie zachycování a uchovávání uhlíku v průmyslovém rozsahu ve Spojeném království¹²⁷.
103. A konečně, na základě dočasného rámce¹²⁸ Komise schválila režimy vnitrostátní podpory z Francie¹²⁹, Německa¹³⁰, Španělska¹³¹, Itálie¹³² a Spojeného království¹³³ zaměřené na udržení investic do ekologicky šetrných výrobků. Tyto režimy byly projednány za pomoci zrychleného postupu.

¹¹⁶ Věc N327/2008 *Snížení daní z emisí NOx pro velké znečišťovatele a podniky omezující znečišťování a snížení daní u bioplynu a biomasy.*

¹¹⁷ Věc C5/2009 (ex N210/2008) *Osvobození od ekologických daní pro výrobce keramiky.*

¹¹⁸ Věc N629/2008 *Závazek snížit produkci uhlíku.*

¹¹⁹ Věc N57/2008 *Provozní podpora pro biopaliva – Polsko* (Úř. věst. C 247, 15.10.2009, s. 1).

¹²⁰ Věc N372/2007 *Podpora pro biopaliva* (Úř. věst. C 106, 8.5.2009, s. 14).

¹²¹ Věc N607/2008 *Snížení daní pro biopaliva (Bulharsko).*

¹²² Věc N461/2008 *Zákon o elektrárnách s kombinovanou výrobou tepla a elektřiny* (Úř. věst. C 109, 13.5.2009, s. 1).

¹²³ Věc N485/2008 *Režim podpory pro infrastrukturu dálkového vytápění a chlazení a chladicí zařízení (Rakousko)* (Úř. věst. C 191, 14.8.2009, s. 1).

¹²⁴ Věc N54/2009 *Podpora na modernizaci rozvodných sítí dálkového vytápění v Polsku* (Úř. věst. C 204, 29.8.2009, s. 2).

¹²⁵ Věc N55/2009 *Podpora na výstavbu a modernizaci připojovacích elektrických sítí pro obnovitelné energie v Polsku* (Úř. věst. C 206, 1.9.2009, s. 3).

¹²⁶ Věc N56/2009 *Podpora na modernizaci a náhradu rozvodných sítí elektrické energie v Polsku* (Úř. věst. C 206, 1.9.2008, s. 4).

¹²⁷ Věc N74/2009 *Demonstrační soutěž v oblasti zachycování a uchovávání uhlíku – technické studie proveditelnosti* (Úř. věst. C 203, 28.8.2009, s. 2).

¹²⁸ Dočasný rámec Společenství pro opatření státní podpory zlepšující přístup k financování za současné finanční a hospodářské krize (Úř. věst. C 83, 7.4.2009, s. 1).

¹²⁹ Věc N11/2009 *Régime temporaire de prêts bonifiés pour les entreprises fabriquant des produits verts* (Úř. věst. C 106, 8.5.2009, s. 22).

¹³⁰ Věc N426/2009 *Spolkový rámec pro půjčky s nízkým úrokem na výrobu ekologicky šetrných výrobků* (Úř. věst. C 225, 18.9.2009, s. 2).

¹³¹ Věc N140/2009 *Plán pro konkurenceschopnost automobilového průmyslu – Realizace investic zaměřených na výrobu ekologicky šetrnějších výrobků* (Úř. věst. C 146, 26.6.2009, s. 2).

¹³² Věc N542/2009 *Podpora pro výrobu ekologicky šetrných výrobků.*

¹³³ Věc N72/2009 *Dočasná podpora pro výrobu ekologicky šetrných výrobků* (Úř. věst. C 145, 25.6.2009, s. 7).

2.3. Elektronické komunikace

104. Poskytovatelé služeb v oblasti elektronických komunikací nadále působili v rámci omezení daných předpisovým rámcem EU pro elektronické komunikace¹³⁴. Regulace *ex ante* podle předpisového rámce vychází z práva v oblasti hospodářské soutěže. Tento přístup přijaly vnitrostátní regulační orgány při svém posuzování trhů v oblasti elektronických komunikací.
105. V roce 2009 Komise posoudila 161 oznámení od vnitrostátních regulačních orgánů a v rámci konzultačního mechanismu Společenství podle článku 7 rámcové směrnice obdržela 87 dopisů s připomínkami a 59 dopisů bez připomínek, přičemž na konci roku zůstalo 9 případů neuzavřených. V jednom případě¹³⁵ Komise uvedla vážné pochybnosti ohledně slučitelnosti oznámených opatření s právem EU a zahájila šetření v druhé fázi.
106. Dne 7. května Komise vydala doporučení k sazbám za ukončení volání¹³⁶, které stanovuje metodiku regulování sazeb za ukončení volání, jež má zajistit shodnost regulačních přístupů. Dne 1. července začalo platit nové nařízení EU o roamingu v rámci Společenství. Nová pravidla budou platit do léta roku 2012 a Komise nejpozději v létě roku 2010 podá zprávu o jejich fungování Evropskému parlamentu a Radě.
107. Komise podporuje opatření zaměřená na poskytnutí přiměřeného širokopásmového pokrytí za dostupné ceny pro všechny evropské občany. Do roku 2009 Komise posoudila a schválila použití státní podpory a jiných druhů financování z veřejných zdrojů v Evropě ve výši přibližně 2 miliard EUR¹³⁷, která vytvořila investice do širokopásmových sítí ve výši přesahující 3 miliardy EUR.
108. Pokyny ohledně širokopásmových sítí, přijaté v září, se týkají nejen podpory pro základní širokopásmové sítě (ADSL, kabelové služby, služby mobilních, bezdrátových nebo satelitních širokopásmových sítí), ale také podpory velmi

¹³⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice) ([Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 33](#)), směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/19/ES ze dne 7. března 2002 o přístupu k sítím elektronických komunikací a přiřazeným zařízením a o jejich vzájemném propojení (přístupová směrnice) ([Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 7](#)), směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/20/ES ze dne 7. března 2002 o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací (autorizační směrnice) ([Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 21](#)), směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES ze dne 7. března 2002 o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací (směrnice o univerzální službě) ([Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 51](#)), směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích) ([Úř. věst. L 201, 31.7.2002, s. 37](#)). Tyto směrnice byly nedávno změněny směrnicemi 2009/140/ES a 2009/136/ES (Úř. věst. L 337, 18.12.2009, s. 37 a 11).

¹³⁵ Věc AT/2009/970 týkající se rakouského velkoobchodního trhu v oblasti širokopásmových přístupových sítí

¹³⁶ Sazby za ukončení volání jsou velkoobchodní sazby účtované operátorem volaného operátorovi sítě volajícího. Tyto sazby mají značný dopad na účty spotřebitelů za telefonování, a proto podléhají cenové regulaci ze strany vnitrostátních regulačních orgánů. Doporučení Komise 2009/396/ES ze dne 7. května 2009 o regulaci sazeb za ukončení volání v pevných a mobilních sítích v EU (Úř. věst. L 124, 20.5.2009).

¹³⁷ Z čehož 1,5 miliardy EUR představovalo státní podporu ve smyslu článku 107 Smlouvy o fungování Evropské unie.

rychlých sítí NGA (v současné fázi tedy sítí z optických vláken nebo vyspělých modernizovaných kabelových sítí). Pokyny také obsahují další vysvětlení, jak se stávající judikatura uplatňuje v oblasti širokopásmového připojení u případů, kdy členský stát označí provoz širokopásmové sítě za službu obecného hospodářského zájmu. V této souvislosti Komise schválila veřejné financování v hodnotě 59 milionů EUR pro projekt NGA ve francouzském departementu Hauts-de-Seine¹³⁸.

109. V antimonopolní oblasti Komise zahájila řízení proti polským a slovenským subjektům zavedeným na trhu služeb širokopásmových sítí¹³⁹.

2.4. Informační technologie

110. Odvětví informačních a komunikačních technologií je zvláště významné pro podporu inovací a realizaci potenciálu digitální ekonomiky. Trhy v oblasti informačních technologií jsou často vystaveny síťovým efektům, jak dokládá řízení Komise z roku 2004 ve věci *Microsoft*.¹⁴⁰ Tyto efekty mohou mít za následek omezení možnosti zákazníků začít používat alternativní výrobky a také vznik dominantních postavení na trhu, jež nejsou sama o sobě problematická, ale mohou vyžadovat včasné prosazování práva v oblasti hospodářské soutěže, aby byla zajištěna hospodářská soutěž na základě kvality na dotyčných trzích nebo souvisejících trzích. V této souvislosti jsou ve stále více propojeném světě klíčovými, opakovaně se vyskytujícími otázkami interoperabilita a normy.

111. Ve věci *Intel*¹⁴¹ bylo dne 13. května vydáno rozhodnutí o zákazu s konstatováním, že společnost Intel porušila článek 82 Smlouvy o ES tím, že se podílela na praktikách poškozujících hospodářskou soutěž, jejichž cílem bylo vyloučit konkurenty z trhu s procesory typu x86. Tyto praktiky poškodily spotřebitele v celém EHP. Podkopáním schopnosti jejích konkurentů soutěžit na základě kvality svých výrobků narušily kroky společnosti Intel hospodářskou soutěž, snížily rozsah výběru pro spotřebitele a bránily inovaci. Rozhodnutí uděluje společnosti Intel pokutu ve výši 1,06 miliardy, což je nejvyšší pokuta, jakou kdy Komise udělila jednotlivé společnosti. Společnost Intel se dne 22. července proti rozhodnutí odvolala u Soudu prvního stupně¹⁴².

112. Dne 16. prosince 2009 Komise jako právně závazné přijala závazky, jež předtím nabídla společnost Microsoft k odstranění obav uvedených Komisí v prohlášení o námitkách z ledna 2009, jež se týkaly navázání webového prohlížeče společnosti Microsoft, Internet Explorer, na její dominantní klientský operační systém pro osobní počítače, Windows. Výsledkem těchto závazků by měla být větší a informovanější možnost výběru webových prohlížečů pro spotřebitele v EHP a větší volnost pro výrobce počítačů. Společnost Microsoft se zavázala a) v rámci EHP dát uživatelům osobních počítačů s operačními systémy Windows prostřednictvím aktualizace systému Windows k dispozici obrazovku s nabídkou, která uživatelům poskytne možnost objektivního výběru z nabídky nejpoužívanějších webových prohlížečů

¹³⁸ Rozhodnutí Komise ze dne 30. září 2009 ve věci N331/2008 „Réseau à très haut débit en Hauts-de-Seine“. Dosud nezveřejněno.

¹³⁹ [MEMO/09/203, 27.4.2009](#).

¹⁴⁰ Věc COMP/37.792 *Microsoft* (Úř. věst. L 32, 6.2.2007, s. 23).

¹⁴¹ Věc COMP/37990 *Intel* (Úř. věst. C 227, 22.9.2009, s. 13).

¹⁴² T-286/09 *Intel v. Komise* (Úř. věst. C 220, 12.9.2009, s. 41).

v EHP, a b) v rámci EHP zpřístupnit v operačním systému Windows 7 a následných verzích systému Windows mechanismus, jenž umožní výrobcům osobních počítačů a konečným uživatelům Internet Explorer zapnout či vypnout.¹⁴³

113. Ve věci *Rambus* Komise vyjádřila obavy, že společnost Rambus požaduje nepřiměřené licenční poplatky za užívání určitých patentů týkajících se paměťových čipů DRAM, jež se používají v podstatě ve všech osobních počítačích. Komise přijala dne 9. prosince 2009 rozhodnutí, kterým se jako právně závazné přijímají závazky, jež nabídla společnost Rambus, a které zejména stanoví maximální výši sazeb jejích licenčních poplatků¹⁴⁴. V roce 2008 přesáhla hodnota celosvětového prodeje paměti DRAM částku 34 miliard USD (více než 23 miliard EUR). Společnost Rambus se zavázala stanovit celosvětovou maximální výši sazeb svých licenčních poplatků na dobu pěti let. Společnost Rambus souhlasila s tím, že za starší generace dotyčných čipů si nebude účtovat žádné licenční poplatky a u novějších generací dotyčných čipů bude maximální výše licenčního poplatku činit 1,5 %. To je podstatně méně než 3,5 %, která si společnost Rambus účtovala předtím.
114. Tento případ znovu ukazuje, že je nezbytný účinný postup stanovení norem nediskriminujícím, otevřeným a transparentním způsobem, aby byla zajištěna hospodářská soutěž na základě kvality a aby spotřebitelé mohli mít prospěch z technického vývoje a inovací¹⁴⁵. Komise v současnosti přezkoumává antimonopolní pokyny pro horizontální dohody a hodlá konsolidovat stávající kapitolu o standardizaci, aby poskytla více pokynů ke stanovování norem. Návrh bude připraven k veřejným konzultacím počátkem roku 2010. Komise také bude podle potřeby pokračovat v šetřeních a zásazích v konkrétních případech, kde existují obavy z ohrožení hospodářské soutěže.

2.5. Sdělovací prostředky

115. Prostřednictvím kulatého stolu o internetovém obchodu pokračovala Komise v rozhovorech s předními představiteli spotřebitelů a odvětví o podnikatelských příležitostech, které přináší internet, a o stávajících překážkách zvyšování internetového prodeje hudby a zboží v Evropě. V květnu 2009 byla zveřejněna zpráva o příležitostech a překážkách pro maloobchodní prodej přes internet a v září a říjnu 2009 se konala dvě zasedání kulatého stolu pod záštitou komisaře pro hospodářskou soutěž se zaměřením na hudbu šířenou po internetu. Iniciativa kulatého stolu vyústila ve dvě společná prohlášení: o distribuci hudby po internetu a o informacích ohledně vlastnictví autorských práv. Řada účastníků kulatého stolu také oznámila konkrétní kroky a závazky, které by měly zajistit lepší přístup evropských spotřebitelů k hudbě po internetu¹⁴⁶.
116. V roce 2009 Komise i nadále bedlivě sledovala přechod z analogového na digitální pozemní vysílání v Itálii v souvislosti s řízením pro nesplnění povinnosti, které

¹⁴³ Rozhodnutí je zveřejněno na internetových stránkách generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž pod nadpisem „*Antimonopolní řízení*“.

¹⁴⁴ Toto rozhodnutí a příslušné závazky ve znění, které nemá důvěrnou povahu, je k dispozici na internetových stránkách Komise: <http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/cases>.

¹⁴⁵ Rozhodnutí a příslušné závazky jsou zveřejněny na internetových stránkách generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž pod nadpisem „*Antimonopolní řízení*“.

¹⁴⁶ Všechny dokumenty jsou k dispozici na internetové stránce http://ec.europa.eu/competition/sectors/media/online_commerce.html

zahájila v roce 2006 kvůli italským právním předpisům týkajícím se vysílání. V návaznosti na úzké kontakty s komisaři pro hospodářskou soutěž a informační společnost přijaly italské orgány nová kritéria pro „digitalizaci“ pozemních televizních sítí v Itálii s cílem zajistit, aby bylo více kmitočtů k dispozici pro nové účastníky a menší stávající vysílací organizace. Očekává se, že nabídkové řízení pro přidělení kmitočtů bude zahájeno počátkem roku 2010¹⁴⁷.

117. Co se týče státní podpory, Komise dále sledovala přechod z analogového na digitální pozemní vysílání v členských státech EU. Dne 6. října Soud prvního stupně potvrdil záporné rozhodnutí ohledně Německa¹⁴⁸, a to také na základě nedostatečné technologické neutrality daného režimu¹⁴⁹.
118. Dne 2. července Komise přijala pozměněné sdělení o veřejnoprávním vysílání, jehož cílem je lépe objasnit způsob, jakým Komise hodnotí nové mediální služby financované z veřejných zdrojů¹⁵⁰. Za celý rok Komise přijala celou řadu kladných jednotlivých rozhodnutí ohledně financování systémů veřejnoprávního vysílání ve Francii, Španělsku, Rakousku a Dánsku. V červnu přijala návrh, aby byla švédská státní podpora pro městské noviny vydávané ve vysokých nákladech uznána za slučitelnou s pravidly státní podpory¹⁵¹.

2.6. Farmaceutický průmysl a zdravotnictví

Farmaceutický průmysl

119. V roce 2009 Komise dokončila své šetření ve farmaceutickém odvětví EU. Šetření mělo prozkoumat důvody pozorovaných zpoždění vstupu generických léčivých přípravků na trh a očividného poklesu inovace vyjádřené počtem nových léčivých přípravků přicházejících na trh. Šetření se zabývalo konkurenčním vztahem i) mezi společnostmi vyrábějícími původní léčivé přípravky a společnostmi vyrábějícími generické léčivé přípravky a ii) mezi různými společnostmi vyrábějícími původní léčivé přípravky, přičemž přineslo důležitá politická doporučení, jak zlepšit fungování tohoto odvětví. Komise zveřejnila svou závěrečnou zprávu dne 8. července¹⁵².
120. V závěrečné zprávě o šetření v tomto odvětví Komise vyzvala všechny zúčastněné strany, aby případné obavy z možného ohrožení hospodářské soutěže oznamovaly orgánům pro ochranu hospodářské soutěže.
121. Komise také zahájila řízení proti společnosti Servier, přičemž šetřila mimo jiné patentové smlouvy uzavřené společností Servier s řadou výrobců generických léčivých přípravků, jež mohou být protisoutěžní. Toto šetření netvoří součást šetření ve farmaceutickém odvětví, avšak poznatky získané během šetření ve

¹⁴⁷ Komise zaslala Itálii v této věci odůvodněné stanovisko dne 18.7.2007.

¹⁴⁸ Věc C-25/2004 *DVB-T Berlin Brandenburg*. Německo se proti tomuto rozsudku v prosinci odvolalo. Odvolání se týkalo také otázky technologické neutrality.

¹⁴⁹ Věci T-8/06, T-21/06, T-24/06.

¹⁵⁰ Sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání ze dne 2. července 2009, Úř. věst. C 257, 27.10.2009.

¹⁵¹ Věc E4/2008.

¹⁵² Sdělení Komise ze dne 8. července 2009 o shrnutí ze zprávy o šetření ve farmaceutickém odvětví, tisková zpráva [IP/09/1098](http://ec.europa.eu/competition/press/090708_01_en.htm).

farmaceutickém odvětví Komisi umožnily vyvodit závěry ohledně oblastí, v nichž by opatření Komise na základě práva v oblasti hospodářské soutěže mohla být vhodná a účinná.

122. Co se týče předpisového rámce, závěrečná zpráva zdůrazňuje tři hlavní oblasti, kterým je nutno věnovat pozornost: patenty, registrace a stanovování cen a proplácení. Co se týče patentů, Komise znovu potvrdila naléhavou potřebu zavedení patentu Společenství a jednotného a specializovaného systému řešení sporů týkajících se patentů v Evropě.
123. V souvislosti s otázkou paralelního obchodu s léčivými přípravky poskytl rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 6. října důležité objasnění omezení paralelního obchodu ve farmaceutickém odvětví, zejména co se týče tzv. systémů dvojích cen¹⁵³.
124. V oblasti kontroly spojování došlo v roce 2009 k několika velkým spojením farmaceutických společností, což potvrzuje tendenci konsolidace v tomto odvětví. Všechny případy byly schváleny v první fázi buď se závazky, nebo bez nich. Posouzení spojení farmaceutických podniků ukázalo, že trhy s veterinárními léčivými přípravky jsou v poslední době všeobecně dosti koncentrované. Aby byl umožněn vstup nového odběratele do oblasti veterinárních vakcín, zahrnoval balíček převodů ve věci Pfizer/Wyeth¹⁵⁴ poprvé i výrobní závod.

Zdravotnické služby

125. Opatření Komise v této oblasti se zaměřila na státní podporu, kde obdržela řadu stížností od soukromých nemocnic proti údajně nespravedlivému zacházení nebo nadměrným platbám poskytovaným nemocnicím ve veřejném vlastnictví v různých členských státech, přičemž v souvislosti s druhým z uvedených typů stížností se často objevovala obvinění z údajného křížového subvencování obchodních aktivit z veřejných prostředků. Většina stížností pocházela z členských států, které již otevřely své trhy hospodářské soutěži (např. Německo a Belgie).
126. Dne 28. října Komise přijala kladné rozhodnutí, ve kterém se konstatuje, že financování z veřejných zdrojů ze strany belgických orgánů ve prospěch veřejných nemocnic v bruselském regionu je v souladu s požadavky stanovenými ve Smlouvě¹⁵⁵. Komise také v červnu schválila nový irský režim poplatků a daňových úlev v odvětví zdravotního pojištění¹⁵⁶.

¹⁵³ Viz věc C-501/06 *GlaxoSmithKline v. Komise* (2009), k dispozici na internetové adrese: <http://eur-lex.europa.eu>. V březnu 1998 společnost GSK oznámila Komisi svou cenovou politiku u 82 léčivých přípravků ve Španělsku, platnou pro španělské velkoobchodní odběratele. Podle oznámené politiky GSK účtovala rozdílnou cenu velkoobchodním odběratelům v závislosti na konečném místě určení výrobku, tzn. že pokud byl výrobek určen ke spotřebě ve Španělsku, použila se nižší cena, zatímco při vývozu byla účtována vyšší cena. Řada velkoobchodních odběratelů a jejich sdružení podala proti této politice stížnosti ke Komisi, která v květnu 2001 přijala rozhodnutí, v němž se prohlašuje, že společnost GSK porušila čl. 81 odst. 1 Smlouvy o ES.

¹⁵⁴ Viz věc COMP/M.5476 *Pfizer / Wyeth*.

¹⁵⁵ Věc NN54/2009 *Association bruxelloise des institutions des soins de santé privées asbl (ABISSP) vs. Belgique*. Veřejné znění tohoto rozhodnutí není dosud k dispozici. Bude zveřejněno, jakmile z něho budou odstraněny případné informace důvěrné povahy.

¹⁵⁶ Věc N582/08 *Daňové úlevy související se zdravotním pojištěním zaměřené na podporu mezigenerační solidarity* (Irsko). Konečné rozhodnutí K(2009) 3572 v konečném znění (Úř. věst. C 186, 8.8.2009).

127. V antimonopolní oblasti Komise v říjnu přijala prohlášení o námitkách pro podezření z porušení článku 81 Smlouvy o ES francouzským sdružením lékárníků (tzn. Ordre National des Pharmaciens, Conseil National de l'Ordre des Pharmaciens, Section G de l'Ordre National des Pharmaciens a Conseil Central de la Section G de l'Ordre des Pharmaciens)¹⁵⁷. Komise se obávala, že ONP možná zavádí minimální ceny za klinické rozborů a omezuje rozvoj některých subjektů trhu s cílem chránit ekonomické zájmy svých členů, francouzských lékárníků.

2.7. Doprava

128. Politika hospodářské soutěže v odvětví dopravy má zajistit účinné fungování trhů, které byly v poslední době liberalizovány nebo jejichž liberalizace právě probíhá. Za tímto účelem pokračovala modernizace předpisového rámce tak, že se odvětví dopravy dostalo do působnosti obecně použitelných pravidel hospodářské soutěže. Tuto regulační činnost doplňovala vyšetřovací a donucovací činnost.
129. V odvětví silniční dopravy vstoupilo dne 3. prosince v platnost nové nařízení o veřejných službách v osobní dopravě¹⁵⁸. Toto nařízení stanoví pravidla pro kompenzace závazků veřejné služby v odvětví pozemní dopravy.
130. Komise prošetřila řadu případů státní pomoci týkající se služeb autobusové dopravy v Dánsku a Německu. V oblasti městské dopravy bylo ukončeno formální vyšetřovací řízení ohledně reformy metody financování zvláštního důchodového systému pro zaměstnance společnosti RATP, francouzské společnosti působící ve veřejné dopravě¹⁵⁹.
131. V souladu s širšími cíli společné dopravní politiky Společenství a ochrany životního prostředí Komise schválila režim na podporu nákupu ekologicky šetrnějších těžkých nákladních vozidel ve Slovinsku¹⁶⁰. Komise také schválila německý režim podpory, jehož cílem je přispět k tomu, aby trh přijal dostupné vysoce účinné technologie v oblasti konstrukce vozidel¹⁶¹, a režim podpory nákupu autobusů s nízkými emisemi uhlíku v Anglii¹⁶².
132. Co se týče zlepšování infrastruktury veřejné dopravy, bylo schváleno několik velkých projektů, mezi nimi také výstavba a údržba dálnic A1¹⁶³ a A2¹⁶⁴ v Polsku.
133. V oblasti železniční dopravy Komise dne 12. června schválila získání polské železniční společnosti PCC Logistics německou společností Deutsche Bahn AG¹⁶⁵.

¹⁵⁷ Věc COMP/39510 *LABCO/ONP*.

¹⁵⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 ze dne 23. října 2007 o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 a č. 1107/70 (Úř. věst. L 315, 3.12.2007).

¹⁵⁹ Věc C42/2007 (Úř. věst. L 327, 12.12.2009).

¹⁶⁰ Věc N395/2008 (Úř. věst. C 125, 5.6.2009).

¹⁶¹ N457/2009.

¹⁶² Věc N517/2009.

¹⁶³ Věci N151/2009, N152/2009 (Úř. věst. C 164, 16.7.2009).

¹⁶⁴ Věc N462/2009.

¹⁶⁵ Věc COMP/M.5480.

V říjnu Komise předložila Francii spojení, kterým skupina SNCF získá společnou kontrolu nad společností Keolis, což je podnik působící ve veřejné osobní dopravě¹⁶⁶.

134. Podobně jako v předchozích letech Komise přijala několik rozhodnutí o státní podpoře ve prospěch železniční a kombinované dopravy v několika členských státech včetně Bulharska¹⁶⁷, České republiky¹⁶⁸, Německa¹⁶⁹ a Spojeného království (restrukturalizace společnosti Eurostar)¹⁷⁰.
135. V oblasti námořní dopravy přijala Komise v červnu sdělení o státní podpoře pro společnosti spravující lodě¹⁷¹. Komise přijala kladná rozhodnutí ohledně státní podpory pro námořníky v Itálii¹⁷² a Finsku¹⁷³. Také ukončila formální řízení zahájené v roce 2007 ohledně režimu DIS v Dánsku. Schválila rozšíření režimu DIS na plavidla pro pokládku kabelů, a to analogickým uplatněním pokynů pro námořní dopravu¹⁷⁴. Kromě toho ukončila vyšetřovací řízení ohledně daňových režimů na základě tonáže v Irsku¹⁷⁵ a Dánsku¹⁷⁶, schválila změnu nizozemského daňového režimu na základě tonáže¹⁷⁷ a zavedení daňového režimu na základě tonáže ve Slovinsku¹⁷⁸ a Polsku¹⁷⁹.
136. Komise částečně schválila řecký¹⁸⁰ a lotyšský¹⁸¹ projekt rozvoje přístavní infrastruktury a zahájila formální vyšetřovací řízení ohledně určitých daňových opatření ve prospěch přístavního odvětví ve Francii¹⁸². Kromě toho ukončila formální vyšetřovací řízení zahájené v roce 2008 ohledně veřejného financování trajektových přepravních služeb mezi skotskou pevninou a ostrovy u západního a severního pobřeží Skotska¹⁸³. S výjimkou jedné trasy Komise potvrdila, že závazky veřejné služby pro západní a severní ostrovy jsou oprávněně definovány a svěřeny provozovatelům. Co se týče spojování, společnost Maersk, největší světové přepravní konsorcium, získala firmu Broström¹⁸⁴.

¹⁶⁶ Věc COMP/M.5557 *SNCF / CDPQ / Keolis / Effia*.

¹⁶⁷ Věc N175/2009 (Úř. věst. C 246, 14.10.2009).

¹⁶⁸ Věci N409/2008, N410/2008 a N411/2008 (Úř. věst. C 106, 8.5.2009).

¹⁶⁹ Věc N324/2009 (Úř. věst. C 299, 9.12.2009).

¹⁷⁰ Věc N420/2008 (Úř. věst. C 183, 5.8.2009).

¹⁷¹ Sdělení Komise, kterým se stanoví pokyny ke státní podpoře pro společnosti spravující lodě (Úř. věst. C 132, 11.6.2009).

¹⁷² Věc N395/2009 (Úř. věst. C 196, 20.8.2009).

¹⁷³ Věci N120/2009 (Úř. věst. C 232, 26.9.2009), N67/2009 (Úř. věst. C 232, 26.9.2009) a N300/2009 (Úř. věst. C 299, 9.12.2009).

¹⁷⁴ Věc C22/2007 (Úř. věst. L 119, 15.5.2009).

¹⁷⁵ Věc C2/2008 (Úř. věst. L 228, 1.9.2009).

¹⁷⁶ Věc C5/2007 (Úř. věst. L 315, 2.12.2009).

¹⁷⁷ Věc N457/2008 (Úř. věst. C 106, 8.5.2009).

¹⁷⁸ Věc N325/2007 (Úř. věst. C 53, 6.3.2009).

¹⁷⁹ Věc C34/2007.

¹⁸⁰ Věci N169/2008, N105/2008, N168/2008 a C21/2009.

¹⁸¹ Věc N385/2009.

¹⁸² Věc N614/2008 (Úř. věst. C 122, 30.5.2009).

¹⁸³ Věc C16/2008, dosud nezveřejněno.

¹⁸⁴ Věc COMP/M.5346 *APMM/Broström*.

137. V oblasti letecké dopravy vstoupilo dne 29. března v platnost nařízení o počítačových rezervačních systémech¹⁸⁵. Dne 15. března vstoupila v platnost nová směrnice o letištních poplatcích¹⁸⁶.
138. Dne 18. června Rada a Evropský parlament schválily změnu stávajících pravidel¹⁸⁷ s cílem vnést větší flexibilitu do přidělování letištních časů, aby se zabránilo nepříznivému dopadu krize na leteckou dopravu. Toto opatření dočasně pozastavuje pravidlo „využitého nebo odebraného letištního času“ během letní sezóny roku 2009 a umožňuje leteckým společnostem, aby si svá práva k letištním časům ponechaly.
139. Letecká doprava čelila v roce 2009 značným výkyvům spojeným s propadem poptávky po osobní i nákladní dopravě, který mnoha přeprávcům způsobil významné ztráty a vyústil v restrukturalizaci odvětví. Restrukturalizace měla podobu zvýšené spolupráce v rámci celosvětových aliancí leteckých společností a vedla k uzavření dohod o společných podnicích pokrývajících transatlantické trasy. Evropská letecká doprava prošla procesem konsolidace se spojováním síťových i nízkonákladových dopravců¹⁸⁸. Někteří velcí síťoví dopravci, zejména Lufthansa, se chopili této příležitosti k expanzi prostřednictvím získání menších regionálních dopravců, jmenovitě společností Brussels Airlines¹⁸⁹, Bmi¹⁹⁰ a Austrian Airlines¹⁹¹.
140. Dne 8. dubna Komise zahájila formální řízení při svém vyšetřování spolupráce leteckých společností týkající se transatlantických letů¹⁹², aliance leteckých dopravců Oneworld (British Airways, American Airlines a Iberia) a Star Alliance (Lufthansa, United, Continental a Air Canada). Dne 30. září Komise zaslala prohlášení o námitkách ve věci Oneworld¹⁹³.
141. Během roku Komise schválila podporu na záchranu poskytnutou skupině Austrian Airlines Group ve formě záruky za půjčku¹⁹⁴. Také dospěla k názoru, že plán restrukturalizace společnosti Austrian Airlines je slučitelný se společným trhem¹⁹⁵. S výhradou splnění několika podmínek¹⁹⁶ také Komise rozhodla o určitých změnách, jež hodlaly řecké orgány zavést v prodejních postupech společnosti Olympic Airlines. Kromě toho Komise schválila záměr řeckých orgánů pokrýt část nákladů na program dobrovolného ukončení pracovního poměru, který hodlá zavést společnost Olympic Catering SA v případě některých svých zaměstnanců¹⁹⁷.

¹⁸⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 80/2009 ze dne 14. ledna 2009 o kodexu chování pro používání počítačových rezervačních systémů a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 2299/89 (Úř. věst. L 35, 4.2.2009).

¹⁸⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/12/ES ze dne 11. března 2009 o letištních poplatcích (Úř. věst. L 70, 14.3.2009).

¹⁸⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 545/2009 ze dne 18. června 2009, kterým se mění nařízení (EHS) č. 95/93 o společných pravidlech pro přidělování letištních časů na letištích Společenství (Úř. věst. L 167, 29.6.2009, s. 24).

¹⁸⁸ Věc COMP/M.5364 *Iberia/Vueling/Clickair*.

¹⁸⁹ Věc COMP/M.5335 *Lufthansa/Brussels Airlines*.

¹⁹⁰ Věc COMP/M.5403 *Lufthansa/bmi*.

¹⁹¹ Věc COMP/M.5440 *Lufthansa/Austrian Airlines*.

¹⁹² Viz tisková zpráva [MEMO/09/168](#), 20.4.2009.

¹⁹³ Viz tisková zpráva [MEMO/09/430](#), 2.10.2009.

¹⁹⁴ Věc NN72/2008, dosud nezveřejněno.

¹⁹⁵ Věc C6/2009.

¹⁹⁶ Věc N83/2009, dosud nezveřejněno.

¹⁹⁷ Věc N487/2009.

142. Komise schválila opatření přijatá Francií s cílem ukončit rozlišování mezi poplatky za cestující u vnitrostátních letů a letů v rámci EU, které ve skutečnosti poskytovalo výhodu leteckým společnostem provozujícím vnitrostátní lety¹⁹⁸.

2.8. Poštovní služby

143. Co se týká **uplatňování pravidel státní podpory na poštovní odvětví** v roce 2009, Komise přijala řadu rozhodnutí, jež mají zajistit, aby provozovatelé poštovních služeb pověřeni službami obecného hospodářského zájmu a jejich dceřiné společnosti nevyužívali nepatříčně poskytnutých výhod. Po celý rok Komise pokračovala v šetření týkajícím se údajné nadměrné vyrovnávací platby pro společnost *Deutsche Post AG*¹⁹⁹ za plnění jejích závazků všeobecné služby od roku 1989 do roku 2007. Dne 13. července Komise zahájila formální vyšetřovací řízení ohledně opatření ve prospěch belgické společnosti *La Poste*²⁰⁰. Ve věci britské společnosti *Royal Mail* Komise rozhodla, že čtyři opatření státní podpory poskytnutá v letech 2001 až 2007 jsou v souladu s pravidly EU pro státní podporu²⁰¹. V souvislosti s případem francouzské společnosti *La Poste*²⁰² přijala francouzská vláda návrh zákona o začlenění společnosti *La Poste* do společnosti typu „société anonyme“ do 1. ledna 2010, což by ukončilo platnost záruky. S ohledem na výše uvedené skutečnosti Komise v současnosti dokončuje své rozhodnutí.
144. Co se týče spojování, dne 21. dubna Komise schválila s výhradou podmínek prvního spojení mezi zavedenými provozovateli poštovních služeb, (švédskou) společností *Posten* a společností *Post Danmark*²⁰³.

2.9. Automobilový průmysl

145. Odvětví motorových vozidel bylo zasaženo hospodářskou krizí zvláště tvrdě. Přestože celosvětová poptávka po automobilech klesla v roce 2009 ve srovnání s rokem 2008 díky silné poptávce v Číně jen o 2,4 %²⁰⁴, prodej automobilů (osobních vozů a lehkých užitkových vozidel o hmotnosti do 3,5 tuny) v EU se snížil o 4,6 % oproti roku 2008 a o 12,5 % oproti roku 2007²⁰⁵. Režimy šrotovného zavedené na různých vnitrostátních trzích, zejména německý režim, měly kladný dopad na prodej v krátkodobém horizontu. Na základě informačního mechanismu zřízeného směrnicí 98/34/ES byly vnitrostátní režimy šrotovného, které obsahují navíc i technická ustanovení, oznámeny před přijetím Komisí a členskými státy, což zaručilo transparentnost a výměnu informací a zabránilo vzniku překážek jednotného trhu.

¹⁹⁸ Věc E4/2007 (Úř. věst. C 83, 7.4.2009).

¹⁹⁹ Věc [C36/2007](#) *Stížnost na německý stát kvůli protiprávní státní podpoře poskytnuté společnosti Deutsche Post* (Úř. věst. C 245, 19.10.2007, s. 21).

²⁰⁰ Věc C20/09 (ex N763/02) *La Poste* (Úř. věst. C 176, 29.7.2009, s. 17).

²⁰¹ Věc C7/07 (ex NN82/06 a NN83/06) *Údajná podpora ve prospěch společnosti Royal Mail* (Úř. věst. L 210, 14.8.2009, s. 16).

²⁰² Věc C56/2007 *Garantie d'Etat illimitée - La Poste* (Francie).

²⁰³ Věc COMP/M.5152.

²⁰⁴ Zpráva o celosvětovém vývoji automobilového průmyslu, Global auto report, Scotia Bank, http://www.scotiacapital.com/English/bns_econ/bns_auto.pdf

²⁰⁵ ACEA, Nové registrace v členění podle jednotlivých zemí: http://www.acea.be/index.php/news/news_detail/new_vehicle_registrations_by_country/

146. Klesající poptávka a celosvětově nadměrná výrobní kapacita, jež toto odvětví již několik let charakterizují, měly za následek vyhlášení konkurzu na několik velkých dodavatelů automobilů, především na dva dodavatele z USA, společnosti General Motors a Chrysler. V důsledku toho byly nabídnuty k odprodeji dva evropské provozny společnosti GM, Opel/Vauxhall a Saab, a pro společnost Opel bylo zažádáno o státní půjčky, aby mohla pokračovat v činnosti.
147. Druhou výzvou, které toto odvětví v současnosti čelí, je přechod k ekologicky šetrnějším vozům. Rostoucí poptávka zákazníků po automobilech s nízkými emisemi a zpřísnující se právní prostředí vyžadují rozsáhlé investice do vývoje vozidel, která splňují normy budoucnosti. Komise v tomto ohledu schválila několik režimů státní podpory²⁰⁶. Automobilovému odvětví zároveň prospěl snadnější přístup k finančním prostředkům prostřednictvím půjček a záruk.
148. Ve všech případech státní podpory pro automobilový průmysl Komise i nadále prosazovala přísnou politickou linii. Komise zejména dávala důsledně najevo, že nepřipustí, aby státní podpora poskytovaná v rámci režimů schválených na základě dočasného rámce byla předmětem – *de iure* nebo *de facto* – protekcionistických podmínek, jako jsou bezdůvodné neobchodní podmínky týkající se zeměpisného umístění investic. Komise pečlivě prošetřila každý případ, který vyvolal takovýto typ obav z protekcionistického chování, a zajistila, aby podpora nebyla zkreslena neobchodními úvahami a aby přispěla k budoucí životaschopnosti automobilového průmyslu.
149. Dne 13. května Komise schválila podporu na odbornou přípravu v hodnotě 11 milionů EUR pro zaměstnance závodů výrobce nákladních automobilů Scania ve Švédsku²⁰⁷. Podpora na odbornou přípravu ve výši 57 milionů EUR byla také schválena dne 2. prosince pro společnost Ford Romania SA, čímž bylo vyšetřovací řízení v této věci ukončeno²⁰⁸. Dne 5. června Komise schválila státní záruky poskytnuté švédským státem společnosti Volvo Personvagnar (Volvo PV)²⁰⁹ a dne 13. listopadu záruky poskytnuté rumunským státem společnosti Ford Romania SA²¹⁰. Komise také schválila podporu na investice pro společnosti Mercedes-Benz Hungary²¹¹ a Ford España²¹².
150. Co se týče regionální podpory, dne 29. dubna byla schválena podpora na investice ve výši 46 milionů EUR pro skupinu Fiat na velký investiční projekt výroby nového modelu vozu na Sicílii (Itálie)²¹³. Dne 29. října však Komise zahájila formální vyšetřování ohledně maďarské regionální podpory ve výši přibližně 50 milionů EUR na velký investiční projekt společnosti Audi Hungaria Motor Kft. v jejím stávajícím výrobním závodě v Györu²¹⁴.

²⁰⁶ Další informace viz Tematická kapitola v této zprávě.

²⁰⁷ N98/2009 *Podpora na odbornou přípravu pro společnost Scania*, Úř. věst. C 147, 27.6.2009, s. 6.

²⁰⁸ Věc C39/2008 (ex N148/2008) *Podpora na odbornou přípravu pro společnost Ford Craiova, Rumunsko*.

²⁰⁹ N80/2009 *Státní záruky ve prospěch společnosti Volvo Cars*, Úř. věst. C 172, 24.7.2009, s. 2.

²¹⁰ N478/2009 *Individuální státní záruka pro společnost Ford Romania S.A.*

²¹¹ N671/2008. [Viz IP/09/1147](#).

²¹² N473/2008. [Viz IP/09/958](#).

²¹³ Věc N635/2008 *FIAT Termini Imerese*.

²¹⁴ Věc C31/2009 (ex N113/2009) *Audi Hungaria Motor Kft.*

151. V antimonopolní oblasti byl dne 28. října přijat předběžný návrh nového nařízení o blokové výjimce v odvětví motorových vozidel a doprovodných pokynů. Jejich znění bylo zveřejněno za účelem konzultace dne 21. prosince a následuje směr nastavený ve sdělení Komise ze dne 22. července²¹⁵. Na základě současných poznatků a v závislosti na výsledku veřejných konzultací se Komise domnívá, že dohody o distribuci automobilů by se neměly posuzovat odlišně od jakýchkoli podobných dohod v jiných odvětvích. Návrh nařízení o blokové výjimce proto stanoví, že současná zvláštní pravidla pro takové dohody budou nahrazena budoucí obecnou blokovou výjimkou pro vertikální omezení. Avšak za účelem ochrany investic, které prodejci automobilů vynaložili podle původních pravidel, například v provozovnách určených pro více značek, se navrhuje, aby tato změna neproběhla dříve než dne 31. května 2013.
152. Co se týče poprodejních služeb (opravy a údržba a náhradní díly), provedený rozbor ukázal, že hospodářská soutěž je omezenější v důsledku jejich specifické značkové povahy a že byla v řadě případů nezbytná specifická odvětvová ustanovení. V souvislosti s poprodejními službami má tudíž návrh nařízení o blokové výjimce spolu s návrhem doprovodných pokynů nahradit stávající nařízení o blokové výjimce²¹⁶ ke dni 1. června 2010. Doplní specifická odvětvová pravidla ohledně přístupu k informacím o opravách a údržbě u nových vozidel.

2.10. Potravinářský průmysl

153. Komise pokračovala v prosazování pravidel hospodářské soutěže na trzích s potravinami prostřednictvím aktivního sledování stávajících rozhodnutí o závazcích a posuzovala případy, ve kterých byly v roce 2008 provedeny inspekce. Práce pracovní skupiny Komise pro fungování potravinového řetězce pokračovala i v roce 2009. V této souvislosti Komise provedla cílené zkoumání za účelem určení možných obav týkajících se hospodářské soutěže, které by mohly nepříznivě ovlivnit fungování potravinářského odvětví. Výsledky tohoto zkoumání byly poskytnuty vnitrostátním orgánům pro ochranu hospodářské soutěže a zapracovány do sdělení Komise „Lepší fungování potravinového řetězce v Evropě“, přijatého dne 28. října²¹⁷.
154. V červenci a listopadu se sešla podskupina pro potraviny v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž, aby projednala a vyměnila si osvědčené postupy v záležitostech týkajících se trhů s potravinami. .
155. Jedním z odvětví, která v roce 2009 čelila největším obtížím, je mlékárenství. Vzhledem k těmto obtížím přijala v červenci Komise „Zprávu o situaci na trhu s mléčnými výrobky“²¹⁸. Byla také zřízena a průběžně pracuje skupina na vysoké úrovni pro mléko, která sdružuje zemědělské odborníky z jednotlivých zemí. Dialog Komise s vnitrostátními orgány pro ochranu hospodářské soutěže ohledně odvětví

²¹⁵ Sdělení Komise – Budoucí rámec soutěžního práva použitelný v odvětví motorových vozidel ze dne 22. července 2009 (KOM(2009) 388 v konečném znění)

²¹⁶ Nařízení Komise (ES) č. 1400/2002 ze dne 31. července 2002 o použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě v odvětví motorových vozidel (Úř. věst. L 203, 1.8.2002, s. 30–41).

²¹⁷ http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication16061_en.pdf

²¹⁸ http://ec.europa.eu/agriculture/markets/milk/report2009/index_en.htm

mléka a mléčných výrobků se také zintenzívnil prostřednictvím vytvoření společné pracovní skupiny pro mléko v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž, jejíž práce bude pokračovat po celý rok 2010.

3. ČINNOSTI TÝKAJÍCÍ SE SPOTŘEBITELŮ

156. Již více než rok existuje a funguje jednotka pro styk se spotřebiteli, která sleduje cíle prohloubení vzájemných vztahů GŘ pro hospodářskou soutěž se zástupci spotřebitelů a vypracování nových způsobů přímé komunikace s širší veřejností.
157. V roce 2003 Komise vytvořila Evropskou poradní skupinu spotřebitelů jakožto hlavní fórum Komise pro navazování styků se spotřebitelskými organizacemi²¹⁹. Evropská poradní skupina spotřebitelů zřídila podskupinu pro hospodářskou soutěž, která se schází dvakrát ročně v Bruselu²²⁰. V průběhu roku jednala podskupina pro hospodářskou soutěž v rámci Evropské poradní skupiny spotřebitelů o takových otázkách, jako je finanční krize a související opatření státní podpory, digitální kino, rozhodnutí ve věci společnosti Intel a šetření ve farmaceutickém odvětví.
158. Dne 21. října hostilo GŘ pro hospodářskou soutěž veřejnou událost na téma „Hospodářská soutěž a spotřebitelé v 21. století“. Se zřetelem ke zlepšení komunikace byly internetové stránky k problematice hospodářské soutěže určené pro spotřebitele aktualizovány, aby obsahovaly uživatelsky přívětivější informace.

4. EVROPSKÁ SÍŤ PRO HOSPODÁŘSKOU SOUTĚŽ A SPOLUPRÁCE S VNITROSTÁTNÍMI SOUDY

159. V roce 2009 byla Evropská síť pro hospodářskou soutěž i nadále velmi aktivním fórem pro diskuse a výměnu osvědčených postupů mezi Komisí a orgány pro ochranu hospodářské soutěže v 27 členských státech.
160. Generální ředitel GŘ pro hospodářskou soutěž a vedoucí všech orgánů pro ochranu hospodářské soutěže se setkali dne 13. října. Diskuse se soustředila na: stanovení priorit, sbližování a transparentnost postupů, sankce a kriminalizaci a spolupráci v oblasti spojování podniků. Jednání se také zabývalo opatřeními Komise během finanční krize a jednomyslně schválilo zprávu o sbližování shovívavosti v rámci vzorového programu shovívavosti Evropské sítě pro hospodářskou soutěž²²¹.
161. Podle čl. 11 odst. 3 nařízení byla Komise informována o 129 nových šetřeních zahájených orgány pro ochranu hospodářské soutěže v roce 2009. Velké počty případů byly zaznamenány mimo jiné v odvětvích energetiky, sdělovacích prostředků, telekomunikačních služeb, dopravy a finančních služeb. Komise byla také informována o 69 plánovaných rozhodnutích podle čl. 11 odst. 4 nařízení č. 1/2003 (což představuje zvýšení o 15 % oproti roku 2008).

²¹⁹ Rozhodnutí 2003/709/ES ze dne 9 října 2003.

²²⁰ Podskupina pro hospodářskou soutěž v rámci Evropské poradní skupiny spotřebitelů je tvořena jedním představitelem vnitrostátní spotřebitelské organizace z každého členského státu EU plus jedním představitelem z Evropské spotřebitelské organizace (BEUC) a dvěma z pozorovatelů EHP (Islandu a Norska). Komise poskytuje podskupině sekretariát.

²²¹ Zpráva je k dispozici na internetové stránce <http://ec.europa.eu/competition/ecn/documents.html>

162. V roce 2009 Komise vydala pět stanovisek podle čl. 15 odst. 1 nařízení k dotazům od vnitrostátních soudců ohledně uplatňování pravidel EU o hospodářské soutěži: jedno pro belgický soud, jedno pro litevský soud a tři pro španělské soudy. V souvislosti s možností zásahů z pozice *amicus curiae* podle čl. 15 odst. 3 nařízení předala Komise písemné vyjádření v jedné věci projednávané u pařížského odvolacího soudu, které se týkalo omezení internetového prodeje v dohodách o selektivní distribuci²²² a v návaznosti na rozhodnutí ESD ve věci C-429/07 předala Komise soudu Gerechthof te Amsterdam písemné vyjádření ohledně daňové odpočitatelnosti pokut uložených Komisí.
163. Během roku bylo uzavřeno 10 grantových dohod na vzdělávací programy pro soudce v různých členských státech.

5. MEZINÁRODNÍ ČINNOSTI

164. Ve stále globalizovanějším světovém hospodářství musí mít politika hospodářské soutěže rovněž globální perspektivu. Generální ředitelství pro hospodářskou soutěž hrálo nadále přední úlohu v Mezinárodní síti pro hospodářskou soutěž. Ve dnech 22. a 23. ledna hostilo GŘ pro hospodářskou soutěž v Bruselu „Seminář o efektivitě agentur pro hospodářskou soutěž“, první takovou událost svého druhu.
165. Stejně jako v minulosti GŘ pro hospodářskou soutěž aktivně přispívalo k práci výboru pro hospodářskou soutěž OECD a účastnilo se výroční konference mezivládní skupiny odborníků na právo a politiku hospodářské soutěže v rámci Konference Organizace spojených národů o obchodu a rozvoji (UNCTAD), kde předložilo příspěvky k většině diskusí u kulatého stolu.
166. Spolupráce se Spojenými státy americkými byla intenzivní, co se týče jednotlivých případů i obecnějších záležitostí souvisejících s politikou hospodářské soutěže. Totéž platí o spolupráci s kanadským úřadem pro hospodářskou soutěž a japonskou komisí pro poctivé obchodování.
167. Dne 23. května Evropské společenství a Jižní Korea podepsaly dohodu o dvoustranné spolupráci v oblasti hospodářské soutěže, která vstoupila v platnost dne 1. července²²³. Dohoda o volném obchodu s Jižní Koreou byla parafována dne 15. října 2009 a předpokládá se, že bude podepsána a vstoupí v platnost v průběhu roku 2010. Je to poprvé, kdy dohoda o volném obchodu obsahuje zákaz určitých typů subvencí.
168. Dne 8. října komisařka paní Kroes podepsala memorandum o porozumění s brazilským ministerstvem spravedlnosti a vedoucími brazilských orgánů pro ochranu hospodářské soutěže, aby byla zajištěna užší spolupráce mezi GŘ pro hospodářskou soutěž a jeho brazilskými protějšky.

²²² Věc projednávaná u pařížského odvolacího soudu, č. RG 2008/23812, *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique*. Tento případ vedl k žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie; viz věc C-439/09.

²²³ Dohoda mezi Evropským společenstvím a vládou Korejské republiky o spolupráci ve věci protisoutěžních jednání (Uř. věst. L 202, 4.8.2009, s. 36).

169. Každoroční jednání o hospodářské soutěži s Čínou se konalo v Bruselu ve dnech 22. až 23. června. Spolupráce s Indií se během roku 2009 zintenzívnila, jelikož Indie jmenovala sedm komisařů tvořících indickou komisi pro hospodářskou soutěž, která je pověřena prosazováním zákona o hospodářské soutěži z roku 2002.
170. V souvislosti s rozšířením probíhala zvláště úzká spolupráce s Chorvatskem a Tureckem. Aby mohla začít přístupová jednání o kapitole týkající se hospodářské soutěže, musí tyto dvě kandidátské země splnit referenční kritéria. Generální ředitelství pro hospodářskou soutěž kromě toho dále napomáhalo zemím západního Balkánu při dalším přizpůsobování jejich pravidel hospodářské soutěže právu EU a účastnilo se předběžných jednání o perspektivě členství Islandu v EU.

6. INTERINSTITUCIONÁLNÍ SPOLUPRÁCE

171. V roce 2009 Komise pokračovala ve spolupráci s ostatními institucemi Evropské unie v souladu s příslušnými dohodami nebo protokoly uzavřenými s jednotlivými institucemi²²⁴.
172. V roce 2009 přijal Evropský parlament usnesení k bílé knize o žalobách o náhradu škody způsobené porušením antimonopolních pravidel ES a výroční zprávy o politice hospodářské soutěže za rok 2006 a rok 2007. Kromě pravidelných rozhovorů mezi komisařem pro hospodářskou soutěž a výborem ECON se Komise účastnila jednání v dalších parlamentních výborech a o celé řadě témat včetně výroční zprávy o politice hospodářské soutěže, bílé knihy o žalobách o náhradu škody, sdělení o veřejnoprávním vysílání, státní podpoře a finanční krizi, šetření ve farmaceutickém odvětví a nařízení o blokové výjimce pro motorová vozidla. K těmto i celé řadě dalších témat se uskutečnila dvoustranná jednání s členy Evropského parlamentu.
173. Komise úzce spolupracuje rovněž s Radou a informuje ji o důležitých politických iniciativách v oblasti hospodářské soutěže, například o opatřeních státní podpory a pokynech pro bankovní odvětví a jiných dodatečných opatřeních státní podpory v souvislosti s finanční a hospodářskou krizí. Hospodářský a finanční výbor²²⁵ byl konzultován ohledně jednotlivých sdělení o bankovníctví, rekapitalizaci, znehodnocených aktivech a restrukturalizaci a také ohledně přezkumu režimů záruk a rekapitalizace. Komise přispěla k politice hospodářské soutěže v souvislosti se závěry, které přijala Rada v různých složeních, například ve složení pro hospodářské a finanční věci, pro hospodářskou soutěž, pro dopravu, pro telekomunikace a energetiku, spolu s Evropskou radou.
174. Komise informuje Evropský hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů o hlavních politických iniciativách a účastní se diskusí, jež se mohou konat k těmto iniciativám v příslušném výboru. Během roku 2009 Evropský hospodářský a sociální výbor zveřejnil zprávy o výroční zprávě o politice hospodářské soutěže za rok 2007 a

²²⁴ Rámcová dohoda ze dne 26. května 2005 o vztazích mezi Evropským parlamentem a Komisí; protokol o spolupráci Evropské komise a Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 7. listopadu 2005; protokol o spolupráci Evropské komise a Výboru regionů ze dne 17. listopadu 2005.

²²⁵ Hospodářský a finanční výbor připravuje práci pro Radu ve složení pro hospodářské a finanční věci (ECOFIN) a jeho členem je také představitel Evropské centrální banky.

o bílé knize o žalobách o náhradu škody. Pracovníci útvarů GŘ pro hospodářskou soutěž se také účastnili zasedání pracovních skupin a měli dvoustranné schůzky se zpravodaji Evropského hospodářského a sociálního výboru ohledně řady dalších témat včetně přizpůsobení se malých a středních podniků změnám na celosvětových trzích, stavby lodí a státní podpory.